

ESPERANTISM

There are before the public today, few, if any, subjects which have obtained the same amount of publicity, have aroused the same amount of curiosity, have created an equal amount of enthusiasm, and received the same devoted earnest endeavor from all who have given it serious attention as has Esperanto; and yet have obtained these without the support of some great institution or financier.

What is it that has accomplished and is accomplishing these results? Why do "otherwise sane" people spend time and money urging others to study a language, teaching classes, giving propaganda talks, seeking subscribers for the magazine and selling text-books, when these are not at all their usual lines of work?

If these questions are asked of an enthusiastic Esperantist (and seemingly the followers of the "language of hope" are always enthusiastic), he will explain that this great movement has two phases, the practical every-day economic side and the idealistic (though even more practical and economic), altruistic side which he will call *Esperantism*.

It is most natural that, on broaching the subject to the public, the greatest stress should be laid upon the first phase. To explain to the business man the possible saving in dollars and cents is more apt to gain for the propagandist a hearing than the mention of possibilities which might be termed dreams. The fact that the dreamer and the pioneer have always opened the way for the commerce of the world to follow might not appeal forcibly to the business man. Therefore, he is shown the advantages possible in any line of foreign commerce, by publishing of price list and other advertising matter in a language which will give him at least a foothold in every country, and make his trade-mark, or his special kind of goods,

known to a goodly number in each land, so that at least he may gauge possibilities before going to the same total expense for only one country, printing in the language of one nation alone, which may refuse after all to accept his goods. He is shown the results obtained by other firms whose correspondence is conducted with all lands by means of Esperanto, obviating the difficulties and misunderstandings arising from translations and retranlations from many foreign languages. He is told of the concerns whose travelling salesmen can be certain of Esperanto friends in every town in every country, who will assist in smoothing out difficulties and explaining misunderstandings if the man to whom one wishes to sell does not perchance know the international language.

It is equally true that the propagandist talking to the man of science will remind him of the uncertainty and inaccuracy of translations from one difficult national idiom into another whose forms are so different, the impossibility of acquaintance with all languages, the misunderstanding and delay at international congresses, and the advantage accruing to all if the scientific papers, of whatever national language, would carry at least a resume in Esperanto, so that those interested in all lands might gain at least a partial idea of the theory, discovery, or discussion, to be followed by a full translation in cases where the article is of world importance, instead of having a translation in two or three languages which help only part of the world at best.

To the educator he will show that Esperanto is the middle ground of all languages, retaining the fundamentals and eliminating the non-essentials of grammar, discarding the idioms and irregularities, and hence being the best of all stepping stones for the pupil about to take up for

2020
12

v. 9-10
(1911-12)

APR 22 1913

the first time the study of foreign languages. While for the student who is only planning to spend a short time on languages for the benefit and culture of having a smattering of another tongue than his own, Esperanto will be shown to be of far more direct practical benefit and more possible of acquirement.

He will tell the man who wishes to travel that even though he knows well the language of the country to which he goes (and few Americans, indeed, are well acquainted with more than one foreign language), he can not receive the courtesies nor be shown the country in the same intimate way as can the Esperantist who may know no other language. He will tell of the experiences of himself or others who have been met at the dock or railroad station as though by friends and relatives, instead of having to search a hostelry in a strange and foreign city, of the places visited, the points of interest shown by one who knew them from a different point of view than the professional hired guide; and of the actual *frances*, *marks* or *pesetas* saved through good counsel.

He may call attention to the loss of time and expense in the international conventions because of the numerous translations necessary under the old system, to the failure of those present to reap the advantage of the meeting through lack of complete comprehension, and the smoothness with which the conventions conducted in the one international language have moved. He may dwell on the pleasure and advantage of reading the many gems from different languages that are in the Esperanto literature, the enjoyment of correspondence with the far corners of the world with people whose very names one can not pronounce, and to the collector he will suggest the facility of exchange of post-cards, stamps, coins, etc.

These and numberless other arguments will be given for the purpose of interesting the non-esperantist, for convincing the sceptic, for awakening the world to the great possibilities of the international auxiliary language; yet that is not Esperantism, nor the real motive force behind the generated power of the movement.

Although he may not mention it, although he may not always himself be conscious of it, the Esperantist so labels him-

self, not because he can read, write and speak a language which, after all, is known as yet only to two or three million people, but because he believes that with the breaking down of the hitherto impassible barrier of speech the world will awake to its real unity and to the realization that its various states, provinces, countries and continents, having each its own individuality, nevertheless are all integral and necessary parts of one great whole.

Everyone is aware of the attitude, mental or outwardly expressed, of the native of one country toward the native of another who speaks his language brokenly, if, indeed, he can make himself at all well understood. This attitude is by no means distinctively American, but is quite the attitude of others toward the American who enters their country. This is engendered largely by the fact that a complete and clear understanding is well nigh impossible, and the attempt at speech makes only more apparent that the other is a "foreigner." To those who have little occasion to meet the man from other countries and are unable to correspond with him, he appears with a still stranger aspect. But the Esperantist, even though he may never have visited another land nor met any other who knows the language, is far more able to realize that the "brotherhood of man" is no idle dream, for he has the culture and breadth of mind obtained from a perusal of books written and translated by natives of all countries, so that he knows their ways and customs, and has added to the sayings and proverbs of his own neighborhood the picturesque phrases of other lands. He has in all corners of the world correspondents with whom the interchange of ideas has broadened his vision and shown him that below the superficial differences of race, language and customs, all men are of the same great human family. The Esperantist dreams of the day, soon to arrive, when every child in every country shall be given two languages, the language of his fathers, rich in traditions and expressive of the national history and development which have given it its distinctiveness, its idioms and its irregularities so impossible for others to grasp thoroughly, yet so dear to the na-

tives themselves; and beside this home language the international language, with which the child can be at home in any land, and through which he can gain a knowledge of his greater country, the world. That day of clear international understanding must necessarily bring also a cessation of frenzied agitation for war upon the slightest provocation, and, if it does not eliminate war entirely from the burdens of the world, it will at least reduce the possibility of armed contest to occasions on which the questions are fully explained to the average man of both nations and understood by him.

The day of the village so separated from its fellows as to have a distinct dialect of its own has long passed; the state or province is no longer an entity without interdependence; and just as the past cen-

tury marked the creation of a spirit of nationalism in all progressive countries, so in the present century one sees already developing the great new internationalism. With the establishment of institutions international in character, and others of still greater scope being outlined, Esperanto, the hand-maiden to internationalism, has come upon the stage as the only possible solution of the linguistic problem presented.

Believing that this idealistic phase is also a most practical, economic and advantageous idea for the advancement of the progress of the world in which they live, Esperantists are working with all their might to make others see these possibilities and appreciate the greatness of Esperantism.

FOREIGN NEWS

France.—Esperanto seems to be a welcome subject in the schools of Grenoble. Five hundred and fifty pupils are studying Esperanto, and other classes had to be postponed until next year because the supply of teachers is not sufficiently large. A special course for instructors, taught by one of the school officials, has a membership of fifty. In still another institution beside the University of Grenoble (which recently issued a circular in Esperanto) a class of twenty-two instructors is studying Esperanto. The press of Grenoble is giving space very generously to articles on this subject.

In the previous issue of *Amerika Esperantisto* the number of Esperanto courses in Paris was announced as seventy-six. This number has already increased, in the city and suburbs, to ninety-three.

Esperanto items are now included among the news matter of two more Paris papers—namely, "L' Expansion Commerciale," a trade journal, and "L' Aero," a biweekly aeronautical paper of some importance.

The number of pupils studying Esperanto in the schools of Lille is reported to be over one thousand.

Through the efforts of the Esperanto

Federation of Normandy more than twenty courses in Esperanto are being given, many of them under the patronage of the municipal authorities.

In Vesoul, after a successful propaganda meeting, an elementary course was opened, with an attendance of over seventy persons. The Mayor placed rooms in the City Hall at the disposal of the Esperantists for both the elementary and the advanced courses.

A favorable expression of opinion has been given concerning Esperanto by a person of no less importance than His Excellency M. J. Perez Caballero, ambassador from Spain to France. This was quite in accordance with the remark of King Alfonso XIII., who has said, "You may consider me not merely as a friend of Esperanto, but as an Esperantist."

Spain.—An Esperanto fan, containing an allegorical representation of Charity with the Esperanto star, has been especially made by a well-known Paris firm for presentation to Queen Victoria Eugenia of Spain, who, when informed by Captain Perogordo of the firm's desire to present it to her, at once expressed her readiness to accept the gift. This is the second such presentation to royalty, an Es-

perantist fan having been especially made for Queen Elizabeth (Carmen Sylva) of Roumania, and presented to her by the same firm.

Germany.—A newspaper quotes the following expression of opinion by Kaiser Wilhelm II, concerning Esperanto: "The diversity of languages is an obstacle to the important movement toward solidarity among the peoples, a movement whose development is from day to day more clearly visible to thinking people. . . . The propagation of Esperanto among all the peoples of the earth is no longer a Utopia, but a fact on the road to realization."

The papal representative in Bavaria has called the attention of the German bishops to the founding of branches in Bavaria, Saxony, etc., of the world union of Catholic Esperantists, and also sent a report to Pope Pius X.

A union now exists of Esperantist railway officials, whose purpose is to succeed in making a knowledge of Esperanto obligatory among all railway employees.

A new magazine, "Internacia Stenografia Gazeto Gabelsberger," published in Dresden, is dedicated to the technical branch which its name indicates.

Classes in Berlin are increasing rapidly, especially among technical and professional schools, unions, etc.

Several business houses in Augsburg use Esperanto in correspondence. The number of classes and Esperantists at large is noteworthy in this city.

In Munich the Higher Technical School has established an Esperanto course, and by way of variety the language is also included among the subjects taught in the South German School for Chauffeurs. An Esperanto course is given under the auspices of the "Merchants' Union of 1873," which is the most prominent commercial union in Bavaria.

Holland.—An Esperanto club has been organized among the railway officials in Bostel.

For a celebration of the birthday of Zamenhof in The Hague more than 600 tickets were sold, and the hall had to be opened half an hour sooner than the regular hour on account of the crowd, who were impatiently waiting. A program consisting of addresses, music and a short

play, proved very interesting, and an exposition of "Esperantaĵoj" attracted much attention at the close.

Belgium.—The Chief of Police of Antwerp has notified the staff of the courses in Esperanto offered them on account of the coming Seventh Congress, and has given permission for a two-hour leave of absence to attend the courses. Preparations were made for a reasonably good attendance, but a hundred policemen and fourteen officers enrolled for the study. The actors of the royal theatre, who are to present the play "Kaatje," are studying Esperanto energetically, and a good presentation is to be expected. The number of congress tickets sold, mostly among Esperantists within a rather close radius of Antwerp, has already passed the 400 mark at this early date.

Russia.—A new periodical, "Riga Stelo," partly in Esperanto and partly in Russian, has been established in Riga, under the editorship of W. F. Smurlo, assisted by various well-known Esperantists.

In Tomsk, student groups have organized for the study of Esperanto in the University and in the Technological Institute.

In Cracow, Esperanto has been introduced into the Commercial Academy.

Croatia.—All of the officers and some of the members of the international insurance society "Balkan" have become members of the Esperantist organization in Zagreb (in which city is published "Kroata Esperantisto"). The Croatian Academic Esperantist Society is conducting well-attended courses, and requested the directors of the middle-grade schools to recommend the courses to their students, with which request all but one of the directors readily complied. Courses attended by over a hundred persons are also given in Vinkovci.

Bulgaria.—Another Esperantist group has been founded in Sofia, where Esperanto is making good progress. The group in Dupnica has been compelled to rent a larger hall on account of increase in membership. The group in Haskovo seems to be equally energetic.

Hungary.—In the town of Veszprem, which has about 25,000 inhabitants, there are said to be 400 Esperantists. This

shows a good proportion, indicating an excellent growth of the international language.

Roumania.—The press inclines more and more favorably to Esperanto, and prints much material of interest. New groups are announced in several cities, and two more courses are opened in Bucharest, where also a group of Bulgarian university students has formed an organization for the study of Esperanto, and joined the general association.

Jerusalem.—Esperanto appears to be getting a firmer foothold day by day in Jerusalem, where it is taught in one or two schools, and is sufficiently well known to have been added to the thirty-odd other languages in which a tablet is hung, at the pool of Bethesda.

Persia.—Esperanto courses have been started in Tabriz for both Persians and Armenians, and much interest is manifested.

China.—Esperanto groups are announced at Shanghai, Pekin, Canton and Foukie.

Vladivostok.—An Esperanto club has been organized, among whose members are Russians, Japanese and Chinese.

Japan.—Prof. Dr. K. Kroita, who has returned to Japan, will act as general secretary for "Japana Esperantisto," which interesting magazine temporarily suspended publication last March on account of the illness of Mr. Ōf Tosio, who is still unable to resume his work upon the magazine, although somewhat improved in health. The magazine will resume publication beginning with next March, and last year's subscribers will receive the issues of 1911 in place of the missing ones of 1910.

Mexico.—A course of Esperanto lessons began in the November issue of the "Revista Mensual" of the Touring Club Mexicano, which is a magazine devoted to sports of all kinds.

In Celaya, Guanajuato, a class is studying Esperanto under the instruction of Mr. Felix Villalobos.

Cuba.—Havana now has a University Esperanto Club and an Esperanto Academy. Women's Groups have been organized in various localities, with a "Virina Esperantista Asocio" to unite them for effective work. A paper on Es-

peranto from a pedagogical point of view was read at the First National Congress of Pedagogy in Havana.

In Santiago, where the first Esperanto group was formed in Cuba, a new club, entitled "Kuba Pioniro," has been formed, and includes among its members some of the best elements of the Eastern capital. In Matanzas Esperanto is flourishing, thanks to the propaganda work of Mr. Andres Ma. Oliva. In the capital of that province Mr. J. V. Cataneo, director of "El Fanal," publishes in this journal much that is of interest concerning Esperanto. In Colon an energetic propaganda committee is sending out circulars which bring many new recruits for the movement.

Chili.—The first Esperantist Congress held in Santiago de Chili proved to be a very successful meeting, and it was proposed to hold such a gathering yearly, in order to discuss plans and methods for promoting Esperanto, as well as for the practical demonstration and the pleasure of such assemblies.

Brazil.—The Third National Convention of the Young Men's Christian Association, which met some weeks ago in Rio de Janeiro, passed unanimously the following resolution: "To recommend to the local associations the introduction of Esperanto into their courses of instruction."

In the model schools of Rio de Janeiro, where some 400 pupils are now studying Esperanto, silver and gold medals have been offered in an Esperanto competition, just announced by the Director of public instruction, open to pupils studying Esperanto.

New groups and courses are announced in a number of states in Brazil, and the movement seems to be advancing with the vigor we have learned to expect of it in that progressive country.

EDZIGOJ.

Koran deziron pri plena feliĉo ni esprimas al la jenaj esperantistaj geedzoj:

Dro. Alois F. Juettner kun Fino. Cora Katherine Amann, ambaŭ el Cincinnati, O. Sro. M. Stolk kun Fino. Esman, ambaŭ anoj de la esperantista grupo en la Hago, Holandujo.

Pro. M. Leroux kun Fino. Rauline, Quetreville, Francujo.

KRONIKO NORDAMERIKA

[Ni petas la konsilantojn, la distriktajn kaj precipe la lokajn sekretariojn, ke ili sendu plenajn raportojn pri la progreso de la Esperantista Movado en siaj urboj, distriktoj kaj apartaĵoj, antaŭ la mezo de ĉiu monato. Ni ankaŭ petas la individuojn, ke ili ankaŭ sendu, antaŭ la mezo de ĉiu monato, raportojn pri artikoloj en ĵurnaloj, paroladoj, intervjuoj, kaj pri ekstarigo de klasoj, ĉar la raportoj en "Kroniko Nordamerika" estos plej precizaj se la informo pri ĉio venas rekte de la koncernata loko.]

Manchester, New Hampshire. — Kvar klasoj nun studas en tiu ĉi centro de la Nov-Hampŝira agado. Krom la anoj de la klasoj estas multaj homoj kiuj studas sola, tial, la tuta nombro estas proksimume cent esperantistoj en la urbo. La duan jaron, oni nun instruas la lingvon en la "Manchester Institute of Arts and Sciences." Sro. Edward J. Burnham estas la instruisto. La direkcio de la Instituto provizas lernolibrojn senpage por la lernantoj.

Vermont.—Oni propagandas per ĉiu ebla metodo, kaj la ĝisnunaj rezultatoj estas treege kontentigaj. Kelkaj grupoj estas jam organizitaj, kaj aliaj baldaŭ organizigos. Tra la tuta ŝtato oni komencas aŭdi pri Esperanto, kaj peti informon pri ĝi,—kaj tio okazas en ŝtato kie antaŭ kelkaj monatoj troviĝis preskaŭ nenia intereso je la internacia lingvo!

Sinjoro Mason S. Stone, Lernejestro de la ŝtato Vermont, esprimis deziron ke Sro. Stanyan interparolu kun li por prezenti la faktojn pri la progreso kaj nuna stato de Esperanto, kaj pri la lingvo mem. Sub la leĝoj de Vermont, tiu Lernejestro de la ŝtato havas plenan povon enkonduki novajn kursojn en la lernejoj, kaj ankaŭ decidas ĉu kursoj sangiĝos, aŭ ekŝiĝos el la horaro.

St. Johnsbury.—La "Academy" Kurso, sub la instruado de Pro. Nickerson, bone progresas, kaj baldaŭ fariĝos oficiala klubo en la E. A. de N. A.

Montpelier.—Je la 5a de januaro, oni starigis la "Washington County Esperanto Society," kies oficistoj estas: **Prezidanto**, Majoro F. B. Thomas; **viceprezidanto**, H. H. Hartwell; **sekretario-kasisto**, John L. Stanyan. La societo jam ĉe la komenco havas dudek anojn.

Ĉiusemajne kunvenas naŭ esperantistoj en la oficejo de Sro. Stanyan, por sin ekzerci en esperanta interparolado dum oni

samtempe fumas. Grupo da sinjorinoj jam preparas organizi kurson, kelkaj lernantoj ĉe la supra lernejo deziras studi Esperanton, kaj kelkaj profesiistoj, inklusive de doktoroj, advokato kaj bankiero, komencos studi la lingvon tuj kiam oni luos kunvenejon kaj decidis pri oportuna horo.

Ambaŭ lokaj ĵurnaloj estas tre favoraj, kaj publikigas avizojn pri kunvenoj, kaj aliajn interesajn faktojn pri Esperanto.

Springfield.—Antaŭ kelkaj semajnoj la anoj de la sinjorina klubo "Aiturian" starigis esperantistan grupon, kiu bone progresas. Sro. M. Ph. Scheimon preparas enkonduki Esperanton en sian vesperlernejon por rusoj kaj poloj. Post intervjuo kun Sro. Scheimon, Sro. H. A. Bingham, redaktoro de la "Springfield Reporter," publikigis tutan kolonon pri Esperanto. Jen la kvara tagĵurnalo kiu interesiĝis pri Esperanto.

Graniteville.—Sro. B. J. Waterman, lernejestro en la urbo, estas entuziasma esperantisto, kaj atentigos siajn lernantojn pri Esperanto. Ni atendas bonegan rezultaton.

Boston.—Ĉe festeno de la "Boston Music Trade Association," unu el la paroladetoj antaŭ la granda nombro da ĉeestantoj estis donita pri Esperanto, de Sro. E. S. Payson, prezidanto de la Emerson Fortepiana Kompanio, kiu estas eksprezidanto de la festeninta asocio. Li estas entuziasma esperantisto, kaj tre interesi la aŭdantaron pri la internacia lingvo.

Newton Centre.—La sekretario de la Nov-Angluja Asocio raportas kvardek ses novajn anojn en la ĵus pasinta monato.

West Newton.—Pro. granda plimultiĝo de negoco, la fervora esperantista presisto, Sro. E. F. Dow, antaŭ ne longe devis translokigi sian tutan oficejon al pli oportuna konstruaĵo en la sama urbo. Ni gratulas lin pro la pilgrandiĝo de sia entrepreno.

kaj esperas ke la esperantista presado kaj eldonado ankoraŭ plimultiĝos al li.

Worcester.—Je la dudek-sepa de januaro, la Worcester' Esperantista Societo sukcesplene gastigis la Nov-Anglujan Esperantistan Asocion, okaze de ĉi ties ĉiujara kunveno. Malgraŭ tre malagraba vetero, multaj esperantistoj ĉeestis, kaj ankaŭ multaj homoj de la urbo kaj de la universitato, kiuj deziris scii ion pri la internacia lingvo.

Granda nombro venis de Boston kaj Providence, R. I., kaj inter la oficistoj troviĝis Dro. F. H. Loud, konsilanto de la "Rocky Mountain" apartaĵo, Dro. C. H. Fessenden, konsilanto de la Nov-Angluja Apartaĵo, Sro. A. A. Jenkins, speciala delegito de la Manchester (N. H.) Klubo, kaj Dro. D. O. S. Lowell, lernejestro de la Roxbury Latina Lernejo, kiu estis la ĉefa paroladanto de la kunveno.

Sro. E. L. Todd, prezidanto de la loka organizo, malfermis la kunsidon, en la granda kunveno de la supra lernejo, kaj post mallonga bonveno al la aŭdantaro kaj la delegitoj, prezentis Sron. Edwin L. Clarke, kiu diskutis la grandan helpon kiun povas doni Esperanto ĉe internaciaj kongresoj, kaj priskribis la Sesan Internacian Kongreson de Esperanto ĉe Washington, la pasintan aŭguston.

Tiam oni prezentis Doktoron Lowell, kiu montris ke konado de Esperanto povas nun esti ja pli utila ol konado de la latina lingvo; kaj klarigis kiel necese estas ke oni enkonduku Esperanton en la lernejojn, por esti studata antaŭ ol la lernantoj komencos studi aliajn lingvojn.

Sino. Ada Lawrence Harrington bele kantis, dum Sino. Hugo Sharp kunludis, kaj Sro. E. R. Cummins ankaŭ bonege kantis. Ĉe la fino de ambaŭ kantoj, la aŭdantaro certigis ke per Esperanto oni ja faras belan muzikon.

La energia komitato, kiu krom la programo aranĝis bonegan ekspozicion de esperantaĵoj en montraĵ fenestroj tra la urbo, estas Sro. O. Gleason, Sro. W. E. L. Todd, kaj Fino. Alice M. Hoar. Du tag-jurnaloj, la "Daily Telegram" kaj la "Evening Post," donis bonajn raportojn, kaj la sekvintan tagon la "Gazette" publikigis bonegan specialan artikolon pri Esperanto kaj ĝia progreso tra Usono kaj la tuta mende.

Alfred, N. Y.—En Alfred Universitato ekzistas esperanta kurso, inter profesoroj kaj studentoj, sub la instruado de Sro. Lloyd R. Watson, kiu estas entuziasma propagandisto.

New York.—Kun bonaj rezultatoj por Esperanto, Sro. James F. Morton antaŭ ne longe donis tri paroladojn pri Esperanto, nome, ĉe la Harlem Libera Ligo, la Kosmopolita Societo, kaj la "Sunrise" Klubo. Ĉe la laste nomita, ĉeestis ankaŭ Sroj. H. D. King and R. P. Heller, ambaŭ kiuj oficistoj bonege partoprenis la postan diskutadon.

Philadelphia.—Oni starigis novan klubon, la Esperantan Rondon de Okcidenta Filadelfio, kiu kunvenas la duan kaj kvaran merkredon de la monato, ĉe 753 N. 4th St. Ĉiu, kiu estas interesata pri Esperanto, estos tre bonvena. La oficistoj estas, prezidanto, Sro. Harry Test; vicprezidanto, J. Fred Knowlan; sekretariino, Fino. Margaret A. Maisch; kasistino, Fino. Linna Herriott, programestroj, Sro. M. Levene kaj Fino. Edith Hawes.

La "Barĉo" de la Filadelfia Esperantista Societo okazos la kvaran vendredon de la monato, je la sepa, en la Windsor Hotel, 1225 Filbert St. La kosto estas unu spemilo por ĉiu persono.

York, Pa.—Pro la klopodoj de Sro. H. A. Bailey, kaj de Sro. E. E. Brill, la loka Y. M. C. A. havas esperantan klason, kies instruisto estas Sro. E. E. Brill. La tag-jurnalo "York Dispatch" komencis presigi serion de esperantaj lecionoj, kaj post la fino de la lecionoj intencas presigi aliajn esperantistajn novaĵojn.

Pittsburgh, Pa.—Responde al la peto de Prezidanto Ihseng, de la "Blaisville Female College," Sro. J. D. Hallman donis paroladon pri Esperanto al proksimume sepdek aŭdantoj ĉe la Kolegio. Post la parolado, la demandoj kaj diskutoj pruvis la intereson je la temo, kaj multaj decidis tuj komenci studadon de la lingvo.

Sro. Kenneth C. Kerr antaŭ ne longe donis paroladon pri Esperanto ĉe la "Men's Brotherhood" de la norda presbiteriana preĝejo.

Ĉirkaŭ la komenco de ĉiu monato, la "Pittsburgh Sun" nun publikigas resumon de interesaj novaĵoj pri la Esperantista Movado. La infuaj jurnaloj de Pittsburgh estas tre favoraj al la internacia

lingvo, kaj multe helpas al la propagando en tiu ĉi urbo.

Sro. J. M. Clifford verkis por la "Theosophic Messenger" de la pasinta monato artikolon pri Esperanto kaj la Sesa Kongreso.

(En la sama ekzemplero de tiu gazeto troviĝas ankaŭ speciala raporto pri la teozofia fakokunveno ĉe la Sesa Kongreso, de Sino. Janet B. McGovern, kaj pli ĝenerala artikolo de Sro. A. P. Warrington, el Norfolk, Va.)

Baltimore, Md.—Pastro Paul F. Hoffman antaŭ ne longe donis paroladon pri Esperanto antaŭ la "Men's Guild" de la Preĝejo Sankta Johano, kaj iom pli poste antaŭ simila organizo ĉe la kapelo Sankta Paŭlo. Fino. E. W. Weems donis paroladon al la instruistoj ĉe "Strayer's," kiu estas bonekonata komerca lernejo.

Annapolis.—Oni aranĝas novajn kursojn en ĉi tiu urbo, sub la kontrolo de pastro J. L. Smiley. La loka tagjurnalo presigis favoran artikoleon pri la Esperantista movado.

Washington, D. C.—Ĉe la "Capital City Branch" de la teozofia societo, oni havas esperantan klason, kies instruisto estas Sro. Adolf Mayer.

Ĉe la kunveno de la Bahai'anoj oni antaŭ nelonge starigis du kursojn. Sro. F. W. Vedder instruas la unuan, kaj Sro. A. Mayer la pli novan klason.

Sro. E. C. Reed, Ĝenerala Sekretario de la Esperantista Asocio de Norda Ameriko, donis paroladon pri Esperanto antaŭ la instruistoj kaj lernantoj de la Bristol Lernejo, responde al invito de Fino. Alice A. Bristol, lernejestro de tiu bonekonata lernejo.

Charleston, S. C.—Pro la klopodoj de Sro. V. C. Dibble kaj la loka sekretario, J. C. Jordan, oni anoncas konkurson por unu premio de 40 Sm., du premioj de 30 Sm., tri premioj de 20 Sm., kaj kvar premioj de 10 Sm. La tuta 200 Sm. estas jam metita en banko de Charleston. Oni donas la premiojn al novaj esperantistoj, por taŭgaj verkaĵoj. Por detaloj de la konkurso la jusvarbitaj esperantistoj skribu al Sro. J. C. Jordan, 140 East Bay St., Charleston.

Cleveland, Ohio.—Jus aperis en la "Uni-

versity School Record," ĉiumonata gazeto eldonata de la studentoj de la Universitata Lernejo, bonega sespaĝa artikolo verkita de Sro. Wilder H. Haines. Ne devus esti necese atentigi al ĉiuj lernejaj samideanoj ke tio estas tre imitinda.

College View, Neb.—En "Union College" estas du klasoj por la studado de Esperanto. La instruisto estas Louis C. Dahl. Oni ankaŭ aranĝas esperantajn tablojn en la mangoĉambro de la Kolegio, celante doni okazon por kiel eble plej multe da interparolado esperanta al la jam okupataj studentoj.

Grinnell, Iowa.—Oni organizis esperantan grupon en ĉi tiu studema urbo, pro la klopodoj de Sro. C. C. Camp. Tiu klubo devos bonege sukcesi, ĉar jam antaŭ tri aŭ kvar jaroj kelkaj el la instruistoj en la loka universitato kaj granda nombro da studentoj montris viglan intereson je Esperanto, kaj komencis studi la lingvon.

Colorado Springs, Colo.—Estas jam 32 anoj en la loka societo, kiu bonege propagandas por Esperanto. Je la ĉiumonata kunsido antaŭ nelonge oni prezentis mallongan teatraĵon, kiu tre interesis la grandnombran kaj entuziasman aŭdantaron, en unu el la kunvenalonoj de la loka universitato. Sro. J. Neaderhouser, Sro. J. W. Stevenson, Fino. Lula Gaymann, Sino, Allegra Grover, kaj Fino. Pearl B. McMillan estis la aktoroj.

Spokane, Washington.—Kelkaj el la pli lertaj esperantistoj kunvenas ĉiudusemajne en la oficejo de Sro. Kirkhoven, por interparoli esperante. La pligrandigo de entuziasmo kaj lerteco estas notinda.

San Diego Bay, Cal.—Oni ĵus organizis esperantan klubon sur la ŝipo "Maryland" de la usona militŝiparo. Kelkaj el la klubo jam studis la lingvon esperantan, kaj helpas al la aliaj anoj. La organizanto de la klubo estas Sro. A. C. Newcomb.

Brandon, Canada.—Pastro J. M. De-coene diras ke internacia helpa lingvo estas multe bezonata en ĉi tiu urbo, kie oni parolas tridek du diversajn lingvojn kaj dialektojn. Li akceptas konfesadon en Esperanto, kaj sendas al abato Austin Richardson la nomojn kaj adresojn de ĉiuj pastroj, kiuj konsentas aŭdi konfesadon en Esperanto.

OFFICIAL COMMUNICATIONS

ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA.

THE ESPERANTO OFFICE, WASHINGTON, D. C.

Edwin C. Reed, Sec.-Treas.

THE ANNUAL MEETING.

Since the time of the International Congress the date and location for the next annual meeting of the Esperanto Association of North America has been pending. The meeting was voted to Portland, Oregon, subject to definite decision by the General Council, after consideration of such information as this city should offer regarding its inducements. Several things have caused a delay in decision. It has been felt by many that this convention would do much for increasing interest in Esperanto in that most progressive section of the country, therefore, and because the few enthusiasts in Washington and Oregon especially desired the meeting, Portland as a possible meeting place has been and is still being seriously considered. On the other hand, it is well realized that few will be able to go to this meeting place except residents of that section of the country, and since the Association at the time of writing this has not over twenty members in the two states, while the divisions along the Atlantic coast have memberships running from one hundred to three hundred, and over nine-tenths of the total membership is east of the Mississippi, it would seem that even though a convention in Portland would be most enjoyable for those attending, and very beneficial to Esperanto in that section, such a meeting would represent so very small a proportion of the Association that no business of importance could well be transacted. It has been suggested that the convention be voted to Portland, in order to give that section any benefit to be derived from so pleasant a meeting, but limiting the business to the business of the Division, with the right to take votes on national matters, such votes to be added to votes taken at a subsequent meeting to be held at some point

fairly accessible to the great majority of the members, this later meeting to be a strictly business meeting merely for discussion of affairs and registering officially the votes of those present, those represented by proxy and those whose votes were cast at Portland, leaving Portland a clear field in the matter of offering the socially pleasant time which always comes with an Esperanto Convention. To help in this decision, which effects every member, it would be most desirable to have expressions of opinion from everyone concerned.

EXAMINATIONS.

Two grades of examinations, a preliminary and an advanced, are given by the Esperanto Association of North America. The first may be taken by correspondence, or in case of a few cities from a local board of examiners. The advanced examination is given only by correspondence. For leaflet giving full information concerning these examinations, fees, time required, necessary preparation, etc., address the office of the Association (not the American Esperantist Company), at 816 Fifteenth Street, Washington, D. C.

These examinations are given for the purpose of showing the student to what grade he has advanced in his study, and a diploma is awarded to those who pass to certify to attainment of a certain grade of capability in the language. Inasmuch as few persons are studying Esperanto with the same regularity as when they studied other subjects in school, the examination is sometimes attempted before the candidate is properly prepared. A failure to pass at the first attempt should not, therefore, be interpreted as a failure in the ordinary sense of the word, for it usually indicates merely that the examination was attempted too soon. When a candidate does fail, however, this indi-

cates that a thorough review of all of the previous grammatical work is needed, and that considerable practice in reading and writing simple sentences should be indulged in before a second trial is attempted. Immediately to request the papers for a second trial, upon learning that one has not passed, is a very unwise procedure, for it is seldom the case that a few hours' study will remedy the lack of knowledge which caused the failure. It is also usually true that those candidates who neglected to look over their papers before sending them in, to remove errors due to haste and carelessness, can seldom expect to pass with praiseworthy records.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

Atesto pri Lernado.

W. J. Burdell, Lugoff, S. C.
John L. Stanyan, Montpeller, Vt.
Prof. Syl. Stotler, Wilkinsburg, Pa.
Mrs. L. D. Kennedy, Courtney, Pa.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

Atesto pri Kapableco.

Belle H. Kerner, Milwaukee, Wis.
Frank A. Walker, Worcester, Mass.
Ethel F. Hudson, Woodfords Sta., Me.

ESPERANTO HERALD.

The little monthly publication of the Esperanto Association of North America is doing some of the best possible propaganda. This *Esperanto Herald* exists solely for propaganda work, and furnishes the Esperantists a series of booklets, each complete in itself, to give to persons who may thereby become interested, or who have already manifested a desire to look into the International Language movement. The *Esperanto Herald* has been entered in the Washington Postoffice as second-class matter, under the Act of July 16, 1894, which permits a wide distribution at small cost, "without requiring a regular list of subscribers." The Association can, therefore, furnish these in quantities at cost of printing and mailing, or for a small additional sum for addressing can mail copies to any list furnished.

The *Esperanto Herald* No. 1 (Nov., 1910) contains an article, "Esperanto and Its Educational Value," presenting arguments for the adoption of the International Language as a branch of study in educational institutions. This was mailed to a list of over five thousand persons who had shown some interest in Esperanto, and, thanks to the co-operation of certain Esperanto state organizations, local societies and individuals, has, in addition, already been sent to over five thousand educators. Some very satisfactory results are being obtained. Let societies and earnest individuals all over the country see to it that the teachers, school officers and boards of education are well supplied!

Esperanto Herald No. 2 (Dec., 1910) contains the constitution and by-laws, with all amendments up to date, of the Esperanto Association of North America, with an especial plea that every one believing in Esperanto give unity and strength to the movement by becoming a member of the official organized body and contributing the small fee of fifty cents for its work.

Esperanto Herald No. 3 (Jan., 1911) contains "A Glimpse of Esperanto," giving the best points hitherto afforded in the *Elements of Esperanto*, *Esperanto Key*, *Whole of Esperanto*, etc., including a short, easy story (specially prepared for this), with vocabulary. This is intended to give concisely and in cheaply mailable form the answer to that often recurring question, "What does Esperanto look like?"

To all members of the Esperanto Association of North America one copy of each issue is sent free. To all others the regular subscription price for one year (12 numbers) is twenty cents. Single copies are two cents each, but in order that the readers of *Amerika Esperantisto* may have special opportunity to examine this publication and see how valuable it is for propaganda uses, one copy of each of the three numbers described above will be sent upon receipt of three one-cent stamps.

The following rates (for quantities to use in propaganda work) are made for extra copies mailed to any one address: 10 copies, 12 cents; 50 copies, 50 cents;

100 copies, 95 cents; 500 copies, \$4.00; 1,000 copies, \$7.00.

The following rates are made for quantities, each copy sent to a different address: 10 copies, 15 cents; 50 copies, 60 cents; 100 copies, \$1.00; 500 copies, \$4.50; 1,000 copies, \$8.00. Be sure to write the names and addresses legibly, or in sending lists of teachers try to obtain the printed list which may usually be obtained at school headquarters.

Note that the contents of this publication are not copyrighted: The copyright privilege was purposely waived in order that the opportunity of copying and reprinting the contents of *The Herald* may be open to all. Therefore any Esperantist who is preparing an article or lecture, or who wishes to furnish good material to local newspapers, is at liberty to use any or all of the contents of the *Herald*.

MAGAZINE SUBSCRIPTIONS.

In the "Proclamation" sent out in November to all members of the Association and all persons known to have manifested interest in Esperanto at one time or another, each was requested to send through the Esperanto Association of North America his subscription to any of the standard magazines of the country, such as *Hampton's*, *Everybody's*, *Saturday Evening Post*, etc. The Association had obtained a subscription agency, and by this means receives the commissions allowed to agents, thus securing income for the treasury without causing a cent of expense to the Esperantists who are willing to help by the simple means of sending their subscriptions through the Association. As a matter of fact, this method actually saves time and postage to the subscriber, who writes one letter, one check, and uses one stamp, and does not need to bother to look up the several addresses of the several magazines.

The attention of every member of the Association, and of all other readers of *Amerika Esperantisto*, is again called to this easy way of financing the Esperanto movement without expending a penny from your own pockets. Simply send with your name and address, the names of magazines desired, with check to cover

cost of regular subscription price. If you subscribe for several magazines at once, special club prices can be given you, so that the magazines will cost you less than the regular rates.

Up to December 31 only eight persons had availed themselves of this "magazine opportunity," yet the treasury of the Association received a total of \$8.65 in commissions. It is scarcely possible that only eight Esperantists subscribed for magazines during November and December, therefore the matter must have been misunderstood by many who received the Proclamation. We trust that the more detailed explanation given above will bring about the sending of all magazine subscriptions through the Association agency.

TREASURER'S ACCOUNT.

DECEMBER.

Receipts.

Cash on hand December 1.....	\$24.60
Membership fees.....	76.50
Examinations.....	34.50
Sustaining Membership Fees.....	41.00
Sale of extra "Heralds".....	11.97
Sales of Enclosure Slips.....	2.05
Magazine Subscriptions.....	26.45
Charter fees.....	2.30
Contributions.....	10.00

Total Receipts.....\$229.37

Expenditures.

Postage.....	\$16.25
Exams. and diplomas.....	23.00
Printing.....	51.75
Stenographer.....	30.00
Office Rent.....	12.50
Office Supplies.....	4.75
Magazine Subscriptions.....	27.10
Secretary, balance Oct. salary.....	50.00
Balance on hand December 31.....	14.02

Total.....\$229.37

CONTRIBUTORS.

George K. Hord, \$1.00; Mrs. N. T. Pulstfer, \$5.00; Mrs. Flora M. Wyman, \$2.00; Mrs. R. B. Elliott, \$2.00.

NEW SUSTAINING MEMBERS.

Miss Marion A. Smith, Miss Henriette N. Martin, Mr. Henry D. King.

SECRETARY FOR FLORIDA.

For Secretary for Florida of the Esperanto Association of North America, Miss Bessie Marot, of Coronado, has been appointed by Councilor Dibble.

JUNIOR ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA.

With the tentative constitution given in the January *Amerika Esperantisto*, the Junior Esperanto Association of North America has been formed to help the general association, especially in propaganda among young people.

It is hoped that this federation of the younger Esperantists will greatly stimulate the already growing interest among them and make the Junior Section of future annual meetings a very interesting one, as well as producing some young people who can take an active part in the general sessions. To make a beginning and get this new body into working shape before summer, the task has been intrusted to the following officers:

President—Master Wyatt Rushton, Marion Institute, Marion, Ala.

Vice-President—Miss Winifred S. Stoner, Savannah, Ga.

Secretary-Treasurer—Master William McGovern, Hotel Cherokee, Rome, Ga.

All members of the general association

should give help to its junior associate in making of child Esperantists, who when grown will become strongly enthusiastic for our cause. All "grown-ups" who know of young people who are interested, or likely to be, will please notify the secretary, who wishes as soon as possible to have junior councilors all over the country to help in this work.

As the Junior Association will have the guidance and assistance of the officers of the general association, its work will be hand-in-hand with the work of the Esperanto Association of North America. We also ask all of the older members who believe in this work to help us also by becoming supporting members, and we beg all Esperantists not over sixteen years of age to join us as regular members. Address all letters, applications, etc., to the Secretary at the above given address.

WM. MCGOVERN,
Secretary-Treasurer.

INTERNATIONAL SOCIETY OF ESPERANTO JURISTS.

Owing to the initiative of the new management of *Amerika Esperantisto*, it is proposed to devote some space each month to the various international organizations, and among these the International Society of Esperanto Jurists is one of the most important. This organization has come to be recognized as one of the pillars of strength that today support the Esperanto edifice.

It is undoubtedly true that through international associations more particularly we Esperantists will best succeed in reaching the ear of influential men, and in the multiplication of professional societies founded to disseminate the instrument of international intercommunication lies the solution of the question of universal adoption.

The *Internacia Societo de Esperantistaj Juristoj* is a concrete structure; it is gradually coming into recognition as a potent factor in the evolution of the cosmopolitan phase of modern jurisprudence. It is an association for the lawyer and the practitioner, for the judge and the publicist and for the student of law who would know

something more than he can obtain in the class-room.

Founded during the second congress in Geneva, 1906, the society has increased its membership in every country. Its sphere of usefulness is practically unlimited, but as yet rests entirely upon the personal efforts of its members and officers.

The program of the society's meeting during the *Sesa* in Washington is reported fully on page 67 of *La Revuo* of January, 1911. It may not be amiss for the reader on this side of the Atlantic to consider the following translation of the resolution adopted during the congress at Washington:

WHEREAS, A practical solution of the problem of international peace has been in the minds of men for many generations, and experience has indicated that the securing of national security and prosperity is attainable only by peaceful means and through the activity of men learned in the laws of nations;

NOW, THEREFORE, BE IT RESOLVED, in the name of the *Internacia Societo de Esperantistaj Juristoj*, assembled in convention at

Washington, August, 1910, on the occasion of the Sixth International Esperanto Congress, That a Court of Arbitral Justice is greatly to be desired, and that we most respectfully and emphatically urge upon the several governments of the world the establishment of such an international tribunal;

FURTHERMORE, BE IT RESOLVED, That it is befitting that, in the selection of the judges to compose the afore-mentioned court, there be selected or appointed advocates whose knowledge of jurisprudence is compatible with the highest standards of legal attainment and excellence, and who are coextensively fa-

milliar with the use, for all juristic purposes, of the international auxiliary language Esperanto.

Will not all Esperantists who are connected in any way with the legal profession write and put themselves in touch with us; and let all other earnest Esperantists make a note of this society, calling it to the attention of acquaintances of the profession. It will prove a splendid additional argument in propaganda. For further information address the undersigned at 12 Grant Place, N. W., Washington, D. C.

WILLIAM E. BAFF.

TUTMONDA ESPERANTA KURACISTA ASOCIO.

To the Editors, Amerika Esperantisto.

Sirs.—Will you kindly allow me to announce to the members of the T. E. K. A. and other Esperantist physicians through your columns that I am leaving the United States and shall, therefore, be unable to attend any longer to the affairs of this association as Local Consul for the United States.

I have sent in my resignation to the Central Committee, which will doubtless appoint a successor in a short time. Meanwhile I would inform members that their subscriptions should be sent direct to the treasurer, Dro. L. Chybczynski, No. 1 Szopena Str., Warsaw, Russia. Urgent communications about important business should be addressed to the secretary, Dr. W. Robin, No. 34 Chmielna Str., Warsaw, Russia.

Beginning the first of the year, the T. E. K. A. has its own official organ, which is called *Internacia Medicina Revuo*. This is sent free to all members; to non-members the price is 3 Sm. (\$1.50). The publishers are the well-known firm of H. F. Adolf Thalwitzer, of Kotzschbroda—Dresden, Germany. I have been assured by the publishers that this will continue to be "scienca medicina jurnalo, helpingva, ne esperanta jurnalo pri medicino."

The Tutmonda Esperanta Kuracista Asocio is still prospering and making good headway. Every Esperantist physician should join. Membership fee is only \$1.00 yearly.

Yours truly,

KENNETH W. MILLIGAN,

(Retiring) Local Consul for the U. S. A.

END OF OFFICIAL COMMUNICATIONS

NEKROLOGO.

Kun granda bedaŭro ni raportas pri la jenaj mortoj inter la esperantistoj:

Profesoro John E. B. Mayor, profesoro de la latina lingvo ĉe la Universitato, Cambridge, Anglujo. La nomo de ĉi tiu afabla kaj bone konata latinisto, kiu fariĝis fervora helpanto de la esperantista movado, estas konata de ĉiu, kiu esploras pri la historio de la internacia lingvo, kaj lia morto estas granda perdo.

Sro. M. Namur, prezidinto de la esperantista grupo ĉe Conde sur l'Escaut, Francujo.

Kapitano Ragondet, vicprezidinto de la esperantista grupo de Cherbourg, Francujo.

Leutenanto Aleksej Viktoroviĉ Ketric, ano de la Kovna grupo.

B. Gogeliani, rusa esperantisto, kiu mortis en Siberujo.

C. J. Gadelov, esperantisto de Moskvo.

FOR THE BEGINNER

When shall I use "da" and when "de?" I find in Cox, as well as in smaller books, the rule that "da" is used "after words denoting quantity, measure, weight, number, etc.," but my reading shows me that this does not exactly describe the case.

Modify the above quotation as follows, and you will have the facts correctly stated: Use *da* after nouns and adverbs denoting a quantity, weight, measure, etc., of an indefinite larger whole. The use of *de* in contrast to that of *da* may be stated as follows: When the word after the preposition is limited by *la* or other defining word, so that it becomes a definite whole, or when it expresses something equivalent to the word before the preposition, *da* can not be used, and *de* is necessary, as:

Mi havas multe da pomoj, I have many (a quantity of) apples.

Li vendis funton da teo, he sold a pound of tea.

Vi bezonas kiom da inko? how much ink do you need?

Ni vidas amason da sablo, we see a mass of sand.

Si havis dekduon da ovojn, she had a dozen eggs (not *dekdu ovojn*, twelve eggs, —the adjective construction).

Si havis dekduon de la ovojn, kiujn vi elektis, she had a dozen of the eggs which you selected.

Mi ne legis multe de la libro, I did not read much of the book.

Li donas kurson de dudek lecionoj, he gives a course of twenty lessons.

Kvar estas duono de ok, four is half of eight.

After the cardinal numerals, the pronouns ending in *-u* and adjectives (especially in the superlative degree) neither *da* or *de* is used, but *el*, whose fundamental meaning is "out of," as:

Mi havas ses el la pomoj, I have six (out) of the apples (different from *Mi havas ses pomojn*, I have six apples).

Kiu el la knaboj estas via filo? which of the boys is your son?

Li estas la plej lerta el ĉiuj, he is the most skilled of all.

Can you give me any sort of formula for remembering where to use the accusative and where not to?

The uses of the accusative may be broadly summarized under three headings, as follows:

(1) Direct object, after any verb which is transitive in meaning or becomes so by composition (as *transiri*, *aliri*, *priplori*, *ĉeesti*, etc.) This is precisely the same as the English use of the accusative of pronouns after transitive verbs, as "he hit me," not "he hit I." (Esperanto uses the accusative consistently on all substantives (nouns and pronouns), while English limits it to pronouns):

Li batis min, he hit me.

Mi havas maturan pomon, I have a ripe apple.

Li aliras sian amikon, he approaches (goes to) his friend.

Ni ĉeestos la kunvenon, we shall attend (be at) the meeting.

(2) Measure, of various dimensions, weight, and time, as:

La rivero estas ses metrojn profunda, the river is six metres deep.

La tablo estas metron larĝa, the table is a metre wide.

Gi pezas kelkajn kilogramojn, it weighs several kilograms.

La koncerto daŭris du horojn, the concert lasted two hours.

Tagon post tago li atendis, day after day he waited.

(3) Adverbial, which may include the accusative of direction of motion; also the less frequent use after verbs "of kindred meaning" (cognate accusative), as:

Li iris vilaĝon, he went villageward.

Li kuris tien, he ran thither.

Ili vivas malĝajan vivon, they live a sad life.

(For more detailed classification see references in index of *A Complete Grammar of Esperanto*.)

It should be noted that the above summary is from the point of view of the English language. Obviously, the viewpoint of other languages varies according

to the one considered, and a classification which is to indicate the Esperanto usage from the viewpoint of two or more national tongues must be more general, while the comprehensive rule for all at once—that is, an international point of view—must be a still broader generalization, with still fewer details, and naturally less definite, as is clearly shown in Dr. Zamenhof's reguloj.

I have Baker's "American Esperanto Book," and have recently bought Kellerman's "Complete Grammar of Esperanto," the stories in which I am enjoying very much, but I now wish to read other literature. What do you recommend as reasonably easy and "samtempe" really interesting?

An easy book, containing anecdotes and selections of interest, translated into Es-

peranto by Kabe, one of the masters of Esperanto style, is the *Unua Legolibro* (55 cents). This is widely read in America, and universally satisfactory.

Another book, much smaller, but of easy style and well suited for the beginner, is *Karlo* (15 cents), which tells of the life of "Karlo" from babyhood to manhood. Other books which are especially good are *Japanaĵ Rakontoj* (20 cents), *Rusaj Rakontoj* (10 cents), *Legolibreto* (10 cents), *Praktika Frazaro* (10 cents), all of which are numbers of the *Internacia Biblioteko*, any one of which series is well worth reading, as both subject matter and writers of this excellent series are well chosen, and give an insight into choice bits of the literature of many diverse nations. (For comment on number 13 of this series, *Bulgaraj Rakontoj*, just published, see under *Book Reviews*.)

LA KOTURNO KAJ LA TERKULTURISTO

Iam koturno kun siaj idoj loĝis en granda bela kampo, kies greno estis preskaŭ matura. La koturno estis tre zorga pri la junaj birdoj, kaj instruis ilin pri la bestoj kaj la homoj, kiuj estas ja danĝeraj al koturnidoj. La malgrandaj birdoj atente aŭskultis al la instruado de la patrino, kaj precize memoris ĉion, kion ŝi diris.

Fine, ŝi povis foriri tra la kampo por serĉi insektojn kaj grajnoj, dum la koturnidoj restis apud la nesto, kaj sin tuj kaŝis se hundo aŭ kato aŭ homo hazarde preterpasis.

Unu tagon, kiam la patrino revenis al la nesto, la idoj diris al ŝi:

"Hodiaŭ ni aŭdis la terkulturiston. Li parolis al amiko pri la greno en nia kampo, kaj diris ke ĝi nun estas matura. Li intencas rikolti ĝin. Kion ni faros?"

"Ĉu la terkulturisto intencas mem rikolti sian grenon?" maltrankvile demandis la patrino.

"Ne," respondis la birdidoj, "li diris ke li jam petis la helpon de najbaro, kiu venos morgaŭ por lin helpi."

"Bone!" diris la koturno. "Ni ne estas en danĝero. Ni restos trankvile ĉi tie."

THE QUAIL AND THE FARMER.

Once a quail, with her young, lived in a large, beautiful field, whose grain was almost ripe. The quail was very careful about the young birds, and taught them about the animals and men which are indeed dangerous to little quails. The little birds listened attentively to the instruction of their mother, and accurately remembered everything which she said. Finally, she could go away through the field to hunt for insects and grains, while the little quails remained near the nest, and hid themselves immediately if a dog or cat or person by chance passed by.

One day when the mother returned to the nest the little ones said to her:

"Today we heard the farmer. He talked to a friend about the grain in our field, and said that it is now ripe. He intends to harvest it. What shall we do?"

"Does the farmer intend to harvest his grain himself?" anxiously inquired their mother.

"No," answered the little birds, "he said that he had already requested the help of a neighbor, who will come tomorrow to help him."

"Good!" said the quail. "We are not in danger. We shall remain tranquilly here."

La sekvintan tagon, la koturno foriris, kiel kutime, kaj ĝuste kiel ŝi antaŭdiris, la birdoj estis en nenia danĝero, ĉar la najbaro ne venis, kaj nenio okazis.

Post kelkaj tagoj la koturnidoj ree aŭdis la voĉon de la terkulturisto, kiu parolis al kelkaj amikoj, kaj petis ilian helpon por rikolti la grenon. La amikoj promesis veni, kaj la junaj birdoj multe timis pri sia hejmo. Sed kiam la patrino revenis, kaj ili rakontis al ŝi tion, kion ili aŭdis, ŝi nur respondis:

“Vi estas en nenia danĝero. Vi pevos vin amuzi morgaŭ kiel antaŭe.”

Tamen la birdidoj restis apud la nesto dum la tuta sekvinta tago, kaj ĉiomomente atendis la terkulturiston kaj liajn amikojn, kiuj certe venos por rikolti la grenon. Sed la vortoj de la koturno estis tute pravaj: neniu venis, kaj nenio okazis.

Post du aŭ tri tagoj, la koturnidoj denove aŭdis la voĉon de la terkulturisto, kaj atente aŭskultis al liaj vortoj. Li estis tute sola, kaj parolis al si mem. Li diris kun decidema maniero:

“Mi mem rikoltos ĉi tiun grenon, sen iu helpo. Mi komencos tre frue morgaŭ matene, kaj rikoltos ĉiom. Mi ne plu petos helpon de miaj najbaroj, ĉar mi nun komprenas ke la sola maniero por elfari ion ajn estas,—ĝin fari per mia propra forto.”

Kiam la koturno revenis hejmen, kaj la koturnidoj rakontis al ŝi tion, kion ili aŭdis dum la vizito de la terkulturisto, ŝi estis treege timigita, kaj diris maltrankvile:

“Hodiaŭ vespere ni devos tuj foriri de ĉi tiu kampo. La homo, kiu ne petas helpon de amikoj kaj najbaroj, sed faras per sia propra forto tion, kion li volas elfari, ĉiam sukcesas. Sen la dubo li rikoltos la grenon morgaŭ, ĝuste kiel li intencas, kaj tiamaniere li detruos nian karan hejmon. Ni estas jam en granda danĝero, kaj devas kiel eble plej baldaŭ transloĝi al grenkampo alia.

The following day the quail went away, as usual, and just as she predicted, the little birds were in no sort of danger, for the neighbor did not come, and nothing happened.

Several days later the little quails again heard the voice of the farmer, who was talking to some friends, and requested their help to harvest the grain. The friends promised to come, and the young birds were much afraid about their home. But when their mother came back, and they related to her that which they had heard, she merely answered:

“You are in no sort of danger. You will be able to amuse yourselves tomorrow, as before.”

Nevertheless, the little birds remained in the vicinity of the nest during the whole next day, and every moment awaited the farmer and his friends, who would certainly come to harvest the grain. But the words of the quail were quite correct: no one came, and nothing happened.

“Two or three days later the little quails heard anew the voice of the farmer, and attentively listened to his words. He was quite alone, and talked to himself. He said, with a decisive manner:

“I myself shall harvest this grain without any one’s help. I shall commence very early tomorrow morning, and shall harvest all. I shall not ask help any more from my neighbors, for I now understand that the sole way to accomplish anything is,—to do it with my own strength.”

When the quail came back home, and the little quails related to her that which they heard during the visit of the farmer, she was exceedingly terrified, and said, anxiously:

This evening we shall have to go away at once from this field. The man who does not seek help from friends and neighbors, but does with his own strength that which he wishes to accomplish, always succeeds. Without any doubt, he will harvest the grain tomorrow, just as he intends, and in that way he will destroy our dear home. We are already in great danger and must move as soon as possible to another field of grain.

ĜIS LA REVIDO

A Propaganda Play in One Act.

PLACE—Lobby of the Arlington Hotel, Washington, D. C.

TIME—Saturday, August 13th, 1910 (the day of the arrival of the members of the Sixth International Congress of Esperantists).

PERSONS:

Fraŭlino Minna K. Hermann, just arrived from Germany.

Fraŭlino Edith White, just arrived from England.

Sinjoro Nikolaj Koskiski, just arrived from Russia.

Mr. M. K. Head, Travelling salesman, about to leave Washington.

John Grey, Hotel Clerk.

George, Bellboy.

Head. (*Walks on stage.*)

Well, I am ready to leave this town, and glad of it. Washington certainly is a dead place in the summer. (*Looks at watch*) Half an hour to train time and then,—On to Philadelphia. There ought to be a good week's work for me in that city. Let's see what is doing. (*Takes newspaper from pocket and starts to read.*) Well, what do you think of that? (*Reads*) Right here in Washington, too. (*Reads*) Why, they are coming to this very hotel. (*Reads aloud*) "ESPERANTO CONGRESS. FOREIGNERS FROM FORTY NATIONS." Well, I am glad I will escape that. It is bad enough to be in a hotel where any convention has its headquarters, but "Forty Nations!" Not for me. Why do they want to invent a new language, anyhow? English is good enough for me. If they want to talk to us, let them learn our language. I wonder what this Esperanto is like, anyhow. Something like Spanish, I guess. I have it! Latin! If they want an international language, why don't they adopt Latin? Nearly everybody studies Latin. Let's see, I believe I remember some of it. "All

Gaul is divided into four parts." Now, how does that go in Latin? (*Thinks*) Well, never mind. My, how I did burn the midnight oil over that Latin. (*Looks around*) Here, I have forgotten my suit case. (*Goes to door*) Here, boy!

George. (*Comes to door*) Yes, sir.

Head. Get my suit case for me, will you? I left it at the desk when I paid my bill. It has my initials on the end—M. K. H.

George. All right, sir. M. K. H. (*Goes out.*)

Head. (*Again looking at paper*)

This is the picture of one of them, I suppose. (*Reads aloud*) "Dr. Zamenhof, the Inventor of Esperanto, will arrive at 5.30 this afternoon." I am sorry, Doctor, but I can't stay to see you.

George. (*Enters with suit case*) Here's your grip, sir. (*Sets it on floor.*)

Head. All right. Thank you. (*Gives tip.*)

George. Thank you, sir. (*Goes out.*)

Head. (*Resumes paper*) Well, this is the limit. They are going to have a Shakespearean play and a baseball game in Esperanto, too. (*Turns page in disgust and becomes absorbed in paper.*)

Fraŭlino Hermann. (*Comes to door*)

La servisto forportis mian valizon. Li certe eniris en ĉi tiun ĉambron. Ho, jes, tie ĝi estas. (*Takes suit case and starts for door.*)

Head. Well! (*Drops paper*) I beg your pardon, but I fear you have made a mistake. This is my suit case. (*Takes hold of handle.*)

Fraŭlino Hermann. (*Holding on*) Bonvolu ne deteni mian valizon. Mi deziras forporti ĝin.

Head. (*Still holding on*) I don't understand what you say, but don't you see it is mine? Here are my initials on the end—M. K. H.

Fraŭlino Hermann. Jes, vi nun vidas. Ĝi

estas la mia. Jen estas miaj ĉefliteroj.

Sinjoro Koskiski. (*Enters.*)

Head. (*Turns to Sro. K.*) This is rather embarrassing, but this lady evidently thinks that this is her suit case; but you can see by the initials that it is mine; and the worst of it is, that I must catch a train in a few minutes.

Sro. K. Mi ne komprenas.

Fino. H. (*Letting go suit case*) Ho, vi estas Esperantisto! Mi ĵus alvenis al la hotelo, kaj dum mi skribis mian nomon en la registro-libro la servisto forportis mian valizon en ĉi tiun ĉambbron, kaj la sinjoro ne permesas ke mi reprenu ĝin.

Sro. K. Eble vi eraras. Ĉu vi estas certa ke ĝi estas la via?

Fino. H. Vidu miajn ĉefliterojn.

Sro. K. La valizo apartenas al la fraŭlino.

Head. I don't understand you at all. Wait a minute. I will call the hotel clerk. (*Places suit case on the floor and goes out.*)

Fino. H. Li ne ŝajnas fripono.

Sro. K. Eble li estas ebrulo.

Fino. H. Ne, mi opinias ke ne.

Sro. K. Aŭ eble frenezulo.

Head. (*Enters with hotel clerk*) . . . so you see how it is. These people can't understand. See, it is mine and has my initials on the end.

Clerk. Yes, it is yours all right, Mr. Head; but these people are Esperantists . . .

Head. (*Interrupting*) I knew they were some kind of foreigners.

Clerk. I'll go and find some Esperantist who can speak English.

Head. Good. (*Accompanies clerk to door*) Esperantists, are they? Why, I took that fellow for an anarchist.

Sro. K. Ne, li ne estas frenezulo. Li parolas tre agrable.

Fino. H. Ŝajnas al mi, ke li estas tre aŭbla.

Head. (*Aside*) I believe they are talking about me.

(*Enter Clerk and Fino. White.*)

Clerk. Here is an Esperantist from England. She will straighten this out for you.

Fino. W. Kio estas la malkomprenigo?

Fino. H. Ho, vi estas Esperantistino! Mi ĵus alvenis al la hotelo, kaj dum mi skribis mian nomon en la registro-libron, la servisto forportis mian valizon, en ĉi tiun ĉambbron, kaj la sinjoro ne permesas ke mi reprenu ĝin.

Fino. W. Ĉu vi estas certa ke ĝi estas la via? Eble estas du valizoj tute similaj.

Fino. H. Certe ĝi estas la mia, ĉar vidu miajn ĉefliterojn.

Fino. W. You have made a mistake, Sir. The suit case evidently belongs to her—

Head. (*Interrupting*) Why, there are my initials on it.

Fino. W. Your initials? Why, they are her initials also!

Head. O, I see. Then the only way to tell whose it is is to open it.

(*Takes key and is about to open the suit case.*)

Fino. H. Ne, ne malfermu mian valizon.

Fino. W. That won't do. Let her open it. Ĉu vi bonvole malfermos ĝin?

Fino. H. (*Is about to unlock it.*)

Head. No, no. I don't want—that is—that won't do at all.

Clerk. It isn't necessary to open it at all. Why don't you try your keys in the lock? Whichever one has the key that fits takes the suit case.

Head. A Daniel come to judgment! Explain it to her, please.

Fino. W. Li ne malfermos la valizon, sed li penas malslosi la seruron. Kaj tiam vi ankaŭ penas malslosi ĝin. Kiu ajn povos ĝin malslosi rajtos forporti la valizon.

Fino. H. Bone.

Sro. K. Bone.

Head. Bone! Now you have me talking Esperanto!

Fino. White. You try first, please.

Head. (*Tries one key and then another*) Well, what do you think of that?

Fino. W. Nun, Fraŭlino, bonvolu peni.

Fino. H. (*Tries key and unlocks the suit case*) Vidu, ĝi estas la mia!

Sro. K. La valizo apartenas al la fraŭlino.

Clerk. (*Goes out.*)

(*Cries are heard*) "Zamenhof, vivu Zamenhof!"

Head. What's that?

Fino. W. Dr. Zamenhof, the author of Esperanto, has arrived. We must hasten to greet him. Dro. Zamenhof alvenas. Ni foriru saluti lin. (*Goes out.*)

Head. Sounded like a foot-ball yell.

Sro. K. Ni foriru, (*Goes out.*)

Fino. H. (*Starts toward door, carrying suit case.*)

Head. I owe you an apology. O, I forgot. You don't understand English. Won't you translate for me? (*Looks around*) She's gone.

Fino. H. Mi ne komprenas.

Head. Let me carry it for you. (*Attempts to take it.*)

Fino. H. (*Drawing back*) Ne, ĝi estas la mia!

Head. O, why can't I talk Esperanto?

Fino. H. Mi nun foriros. Eble dum la Kongreso mi revidos vin. Ĝis la revido, Sinjoro. (*Goes out.*)

Head. Good-bye. "Ĝis la revido." I

wonder what that means. I am going to find out.

Geo. (*Enters with suit case*) Here is your grip, sir. I guess I got the wrong one before.

Head. You certainly did. George, do you know any Esperanto?

Geo. Jes, sinjoro, mi—

Head. English, English, speak English!

George. Yes, sir. I have been studying it for about a month.

Head. What does "Ĝis la revido" mean?

Geo. "Ĝis la revido." That means "Till we meet again."

Head. "Till we meet again!" George, how long are these Esperantists going to stay here?

Geo. One week, sir. (*Starts out.*)

Head. Here, George (*gives tip*). Take my suit case back to the desk, I'm going to stay another week.

(CURTAIN.)

JOSEPH H. NOBLE.

LA AVIADISTO DE MARSO

[Originala Rakonto, legita ĉe la Internacia Klubo en Washington.]

AL MI SAJNAS ke mi ne povas pli bone fari ol rakonti al vi simplan rakonton pri tre rimarkinda aventuro, kiu antaŭ ne longe okazis al mi.

Mi promenis en "Rock Creek" Parko, kaj rapide rigardinte la nove akiritan Roosevelt'an kolekton da bestoj, mi vagis malsupren en la valon, intencante reveni hejmen laŭ tiu vojo. Subite mi ekaŭdis malgrandan vibrosoŝonon super mia kapo, kaj ekrigardinte supren, mi vidis je alteco de ĉirkaŭ ducent metroj strangan objekton, kiun mi tuj rekonis kiel flugmaŝinon, kvankam ĝi montris tipon iom diferencon de la tipoj de Wright aŭ Bleriot.

Ĝi havis grandegan flugilsupraĵon, kaj la aviadisto ŝajne estis solvinta la problemon de granda movadforto kune kun malgranda pezo kaj amplekso; ĉar ĝi antaŭeniris per larĝaj glitadoj, jen dekstren, jen maldekstren. Profunde ĝi interesis min, kaj instinkte mi tuj kuris kiel eble plej rapide en la direkton de ĝia irado, malsage

supozante ke mi povos atingi la lokon, kie la aviadisto malsuprenvenos.

Sed bonŝanco, aŭ pli precize malbonŝanco, helpis miajn malsaĝajn klopodojn; ĉar mi apenaŭ komencis kuri, kiam subite mi vidis la flugmaŝinon flirtanta al la tero, simile al vundita birdo. La maŝino malsupreniris ĝuste je la okcidenta flanko de la akvotransirejo de Rock' rivereto, sed sur la supro de la okcidenta deklivo.

Kiam mi alvenis tien, preskaŭ senspira, mi vidis strangaspektan viron, kiu sin eltiris el la maŝino. La maŝino mem ŝajnis esti iom difektita. Unu el la flugiloj estis parte kunfaldita sub la seĝo. La viro ne estis tre granda, estante ĉirkaŭ metron kaj du trionojn alta, kaj maldika, sed li havis abnorme grandegan kapon. Dum li marŝis ĉirkaŭ la maŝino, li videble lamiris kvazaŭ iom vundita, tamen samtempe li ŝajne estis penanta fari kelkajn riparojn.

Goje vidinte ke li ne estas mortigita, mi alproksimiĝis, kaj demandis al li, ĉu mi povas iel ajn lin helpi. Tiam li turnis la

vizaĝon al mi, kaj je mia granda surprizo mi vidis ke li havas tri okulojn!

"Dio mia!" Mi pensis. "Ĉu mi estas songanta?" Sed ne. Li havis tri apartajn okulojn, unu ĝuste en la centro de sia vizaĝo, super la arko de la boneformita nazo, kaj du ceterajn lokitajn sur la flankoj de sia kapo, ĉirkaŭ meze inter la meza okulo kaj la oreloj. Li ne portis ŝirmiletojn aŭ alian protektaĵon por la okuloj, kiuj havis palbluan, preskaŭ grizan koloron.

Li diris al mi ion ne aŭdeblan, samtempe almontrante la maŝinon per unu mano. Ekregante mian antipation kaj timegon, mi alproksimiĝis, dirante "*Can I help you in any way?*"

Je mia grandega surprizo, li subite sin turnis al mi, kaj kun perfekta akcento diris:

"Ĉu vi volas helpi al mi rektigi la maŝinon?"

"Jes, certe!" Mi avide respondis. "Mi rimarkis ke vi parolas esperanton."

"Esperanto," li murmuris, nedifinite, kaj dum momento rigardis min penseme.

"Ĝi estas multe difektita, la maŝino?" Mi diris, ĉar ŝajnis al mi ke ĝi estas senesperi disrompita.

"Ne, vere," li respondis kviete, preskaŭ gaje. (Mi volas nun diri ke ĉi tio estis la plej stranga eco, kiun mi rimarkis en lia karaktero, nome, lia stranga trankvileco,—ĉar li ĵus malsupren venis teren de alteco de ducent metroj, tamen estis tute trankvila.) Samtempe, mi ankaŭ ekvidis ke li povas aparte movi ĉiun okulon! Iu ajn el la tri povis rigardi rekte antaŭen, dum la ceteraj povis ĉirkaŭenrigardi en ian direkton.

Li ŝajnis tute kontenta, ne nur kun sia situacio, sed kun si mem; kaj tial lia memkontenteco alportis iom da konfido al mi ankaŭ.

"Mi ekrimarkis," diris li, "ke mi jam uzis multe da mia movadforto, do mi decidis iom subite malsupreniri. Informu min, mi petas, kie mi povos ricevi kelke da fluida elektro."

"Fluida elektro!" Mi ekkriis, "Sinjoro, ĉu vi estas freneza, aŭ ĉu vi supozas ke mi estas sensenculo? Mi jam aŭdis pri fluida aero, fluida fajro, kaj mi eĉ estas aŭdinta pri dolĉaj fluidaj okuloj,—"

Sed je tio mi subite ĉesis, ĉar mi ne de-

ziris lin humiligi, kaj ia aludo al okuloj certe estus malbonmoda. Tamen, kvazaŭ ne rimarkante mian konfuzon, li alproksimiĝis la maŝinon, kaj baldaŭ reaperis antaŭ mi, tenante en la mano malgrandan tubon, kiu estis proksimume trionon da metro longa, kaj havis diametron de unu centimetro. Ĝi estis farita el ia travidebla materialo, kaj havis je ĉiu ekstremo malgrandan limonkoloran kraneton. Interne oni povis vidi helbluan, preskaŭ violokoloran fluidon, kiu, kiam li turnis la tubon, malrapide glitis, kiel oleo, de unu ekstremo al la alia. Momenton li tenis vertikale la tubon, kaj zorge ekzameninte ĝin li diris:

"Mi bezonas proksimume unu *kraĉimpon* da fluida elektro. Ĉu vi povas diri al mi, kie mi povas ĝin ricevi?"

"Fluida elektro!" Mi denove ekkriis. "Mi jam diris ke mi neniam aŭdis pri tia aĵo. Mi neniam konis homon, kiu vidis pecon da elektro, aŭ kiu vere scias kie estas elektro."

Li min rigardis trankvile per du el siaj okuloj, dum la tria mediteme ĉirkaŭrigardis la pejzaĝon.

"Mi supozis ke certe mi povos ĝin ricevi tie ĉi, alie mi ne estus malsuprenveninta. Tamen," kaj nun li penseme rigardis la tubon. "Mi opinias ke mi havas sufiĉe por la vojaĝo. Se ne, tiaokaze mi devos pruntepreni de alia aviadisto."

"De kie vi venis?" Mi demandis, ĉar mi nun komencis kredi ke li estas freneza.

"De *Daĉnafraspontelo*," li respondis, "kaj mi veturas al *Fontelorankiĵo*. Kio estas la nomo de tiu urbo en la malproksimo?"

"Vaŝingtono," mi diris, surprizate je lia trankvileco kaj samtempa nescieco. "Mi neniam aŭdis," mi daŭrigis "pri tiuj urboj. De kiu lando vi estas enloĝanto?"

"Mi estas marsano," li diris, iom akre, "mi supozis ke la tuta universo scias ke *Daĉnafraspontelo* estas la ĉefurbo de la plej granda respubliko sur la planedo Marso."

"Kaj," mi respondis, indigninte, forgesinte pro kolero mian timon, "ĉu vi ne scias ke Vaŝingtono estas la ĉefurbo de Usono, la plej granda respubliko sur la tero?"

"Ho," li ekkriis, "do, ĉi tiu estas Tero? Mi supozis ke mi estas sur Vestio, unu el la asteroidoj. Mi estas veninta multe pli grandan distancon ol mi supozis. La etero sendube estas pli maldensa ol dum mia antaŭa vojaĝo."

Ekzameninte sian tubgradigilon, li daŭrigis:

"Mi havas suŭĉe da fluido por iri ĝis Venuso. *Fontelorankiĵo* estas iu urbo venusa. Ĉu vi jam tie vizitis? Ne? Nu, ĉu vi bonvole helpas al mi liberigi ĉi tiun fugilon?"

Duone svenante pro liaj trankvilaj diroj pri aferoj kiuj al mi ŝajnis tiel mirindegaj, mi lin helpis, mirante dume al mi mem, "Kiom estas *kraĉimpo* da fluida elekto?"

Facile ni duope rektigis la maŝinon, li realligis la fortotubon, poste li faris kelkajn provojn, per puŝbutono, kaj la flugilo ekfaris graciajn movojn. Iom reaklirinte mian egalanimon, mi sentis ke sci-volemo venkis mian timon, kaj mi demandis:

"Pardonu al mi, Sinjoro, sed bonvole informu min kiamaniere (se vi ja estas marsano, kaj neniam antaŭe staris sur la Tero) okazas ke vi tiel bone parolas la lingvon esperanton?"

"Ankoraŭ tiu sama vorto 'esperanto'," li penseme, sed afable diris, samtempe min fikse rigardante per ĉiuj siaj okuloj, "Esperanto," li fine daŭrigis, "persono kiu esperas,—sed la tuta homaro esperas. Kio estas tio, kion la poeto *Krinjampolo* verkis: 'Eterna estas la esper' en brust' homara.'"

"Ne, ne!" Mi lin interrompis kolere, "tio estas citata el la verkoj de nia poeto Pope! Pope' verkis angle:

'Hope springs eternal in the human breast!'

"Tio neniel min koncernas," li diris, kvazaŭ mi ne ekzistis, "*Krinjampolo* ĝin skribis antaŭ proksimume trimil centja-

roj. Sed, kiamaniere ĉio ĉi rilatas al la lingvo marsa?"

"La lingvo marsa!" mi ekkrilis, "Do, oni parolas tiun ĉi lingvon sur Marso?"

"Certe, kaj ankaŭ sur Venuso. Sed kial tio surprizas vin? Vi ankaŭ parolas la marsan lingvon."

"Jen kial!" mi diris, mirigite, "car ĝi estas nia internacia lingvo, elpensita de Doktoro Zamenhof."

"Elpensita de Doktoro Zamenhof," li ripetis, dum rideto aperis trans lia larĝa vizago, "Aŭskultu! La marsa kaj la venusa lingvo, kiun vi ĵus interparolis kun mi, jam ekzistas neŝanĝita de antaŭ dudek milionoj da jaroj. Via Doktoro Zamenhof supozas, eble, ke li ĝin elpensis, tio nur atestas ke li bone elfaris lingvon, kiu estis jam adoptita antaŭ milionoj da jaroj, kiel la sola perfekta lingvo."

Lia trankvila sed tute ĝentila maniero min silentigis. Li sidigis sur la seĝo de la maŝino, kaj post momento diris ŝanceliĝeme:

"Pardonu min, pro eble embarasa demando, sed,—ĉu vi bonvole diros al mi kio okazis al via tria okulo?"

"Nu," mi diris en mi mem, "tio ĉi estas nekredebla!" Mi restis tro embarasita por fari ian respondon, kaj rimarkinte mian konfuzon li diris afable:

"Pardonu, pardonu, Sinjoro, mi vidas ke tio estas al vi doloriga temo."

Kaj tuŝinte ian puŝbutonon, li rapide supreniris kun la maŝino, kiu baldaŭ estis ne plu videbla sur la blua ĉielo.

HENRY H. BARROLL,

Comdr. U. S. N.

"MAID OF ATHENS."

"Maid of Athens, ere we part"
(Observe this rare Byronic start).
You may not understand the rest
In English, so I think I'd best
My feelings in this way relieve:
Mi amas vin, ho mia viv'!

How oft I praised your eyes and hair,
Your cheeks so rosy, soft and fair.
Alas, you did not comprehend
One word of it from start to end!
The time I lost I'll now retrieve:
Mi amas vin, ho mia viv'!

O Maid of Athens, cease to speak
That complicated ancient Greek!
I'll lay aside my English, too—
I've found a better way to woo:
O love, these ardent words believe,
Mi amas vin, ho mia viv'!

I. K. R.

LA UTILECO DE ESPERANTO POR LA KOMERCO

Pro la sekvanta traktato, la aŭtoro ricevis de la Washington Komerca Cambro 20 spesnilojn, kiel premion de la Literatura Konkurso de la Sesa Internacia Kongreso de Esperanto.

TURNANTE niajn okulojn malantaŭen sur la evolucio de la homara kulturo ni observas, ke unu el la plej gravaj iloj, kiuj levis nin al tiel alta ŝtupo, estas la komerco. En la komenca stato de la kulturo la komerco estis nur intersanĝo de nutraĵoj, vestaĵoj kaj iloj; ĝi servis nur al plej simplaj bezonoj.

Kiam la popolgentoj kreskis, la laboroj dividiĝis pli kaj pli. Fariĝis specialaj metiistoj, kiuj produktis la diversajn bezonaĵojn de la homoj. Kiam ne estis plu eble al la metiistoj mem prizorgi la disdonon de la produktaĵoj kaj trovi la personojn ĵus bezonantajn ilin, specialaj personoj prenis sur sin la taskon de la intersanĝo, kaj jen fariĝis la metio de la komercisto. Eble komence la komercisto nur intencis servi al la kunuloj, forprenante la objektojn de la produktanto por alporti ilin al la konsumanto. Pro tiu ĉi laboro li meritis rekompencojn, ĉar li ankaŭ havis la devon obei al la ordonoj de la stomako.

Tiamaniere la komercisto jam faris kulturlaboron: li aliformigis la laboron de la metiisto en panon. Vidinte, ke per sia laboro li povas gajni profitojn, la komercisto klopodis pligrandigi la kampon de sia agado. Li lernis eksciti bezonojn ĉe homoj, kiuj tiajn ĝis nun ne konis. Aliflanke li trovis ĉe fremdaj popoloj aĵojn, kiujn li ĝis nun ne ricevis de siaj liverantoj. Tio kaŭzis lin instigi la metiistojn ke ili produktu la deziratajn objektojn. Tiamaniere li donis novajn ideojn al la hejmaj fabrikantoj kaj fruktodonigis ilian entreprenforton. De malproksimaj fremdaj landoj la komercisto alportigis krudajn naturproduktaĵojn tie preskaŭ senvaloraĵajn, kaj li aliformigis de ili objektojn fariĝintajn nun necesoj de la plikulturgitaĵoj homoj kaj artaĵoj por ĝojigi la vekigintan belsenton.

Kaj la sencese kreskanta komerco necesigis bonajn stratojn, transportilojn, ŝipojn; li elpensigis la vapor-kaj elektro-

maŝinojn, telegrafon kaj telefonon, kaj, ho ve! por sin protekti kontraŭ malamiko, li kreis ankaŭ la mortportantajn paflegojn, la minacantajn militŝipojn. Rondirigu viajn okulojn en via urbo, en via lando, en la tuta mondo: ĉio, kion vi vidas servanta al la belo, al la bono, al la esploro de la vero, ĉio estas unuavice la produkto de la komercospirito. Utiligante la aĵojn kaj cirkonstancojn al si mem, ĝi utiligis ilin por la tuta homaro. Tial ĝi estas la kreinto de la industrio, de la grandaj ŝip-kaj fervojlinioj, de la arto, de la scienco, de nia tuta kulturo.

La komercospirito donis la senripozajn vivospiriton, kiu nun trafuas tra la animoj de la terpopoloj; kvankam ofte samante malpacojn, malamon, malkomprenon inter la homoj, ĝi tamen kondukis ilin fine al la stato de komencanta perfekteco, en kiu ili ekkomprenas, ke floranta komerco kreas nedissolveblajn ligilojn inter la popoloj, ke ĝi alproksimigas la naciojn, ke ĝi donas al ili samajn interesojn. Kaj fine tiuj ĉi komunaj interesoj devas naski en la cerboj de la homoj la penson kaj konvinkon pri la unueco de la homaro. Ĉu tiu ĉi aspekto ne devas enrevigi nin, ke per la komerco ni atingos estonte la plej altan ŝtupon de la kulturo, de la perfekteco, de la eterna paco?

Certe, saĝe kondukate kaj purigite de la skorioj ankoraŭ algluataj, la komerco povas esti tiu ĉi ilo, ĝi povas esti la digna helpanto de la esperantismo, kiu celas konduki la homaren al tiuj altaĵoj per sia propra interna nobla forto spirita, ne postulanta utilon por si mem. Por akiri la revitan perfektecon, necesas ke la spirito de komerco estu penetrata de la esperantismo. Se ĝi volas fraternecon inter la popoloj, ĝi bezonas pleniĝon de la interna alta ideo de la esperantismo, de la altruismo, kiu scias, ke la propra bonstato nur povas prosperi per la zorgo pri la bonstato de ĉiuj kunfratoj.

Jes! mi scias: tiu ĉi bela penso nun-

tempe estas nur revo, kaj ĝi restos revo ankoraŭ dum kelka tempo. Kiu scias kiel longe? Sed revoj ne devas resti ĉiam nur malplenaj pensoj; ili devas fariĝi faktoj, des pli, kiam la pensoj naskiĝas en la cerboj de serioze pensantaj viroj, de viroj, kiuj havas la volon al faro. Tiam la revoj estos faktoj. Ĉu la historio de la industrio de la lastaj jardekoj ne donis sufiĉajn pruvojn pri la forto de homa spirito, kiu efektivigis la plej sentimajn pensojn antaŭe apenaŭ elpenseblajn? Germana bankisto vojaĝanta antaŭ kelkaj jaroj en Usono nomis tiun ĉi landon la lando de senlima eblecoj. La sukceso de la Sesa Kongreso montru al la mondo, ke Usono meritas tiun nomon efektive, helpante per forta brako efektiviĝi la grandiozan elpensajon de majstro Zamenhof, la celon, ke unu ligilo interligu ĉiujn naciojn de la mondo.

Kiel mi jam montris pli supre, la homaro jam troviĝas senkonscie sur la vojo interligi la popolojn per la forta ligilo de la komerco. Tamen al ĝia plena forteco mankas io eble ankoraŭ pli forta. Tio estas la jam dirita alta interna ideo, la Esperantismo kaj ties ekstera vesto, la internacia lingvo Esperanto.

Estas fakto, ke la komerco spinas fortajn fadenojn ĉirkaŭ ĉiuj nacioj kaj landoj de l' mondo. Jam la plej malproksimaj anguloj de l' tero estas entiritaj en la reton de la komerctráfico. Al la plej dezertaj lokoj marŝas la pioniroj de la komerco, samtempe reprezentantoj de la kulturo. Gravegaj geografiaj baroj amasiĝas antaŭ la piedoj de l' pioniroj; la pioniroj ilin venkas, ofte pagante la venkon per la vivo. Alia pli grava baro estas la diverseco de la lingvo. Ankaŭ tiun ĉi baron la komerca spirito provas venki. La plej progresemaj pioniroj klopodas lerni la lingvojn de la vizitotaj fremdaj landoj. Per longa pena laboro kelkaj el ili sukcesas posedi perfekte kelkajn lingvojn. Nun ni rigardu en la kontoron de iu ajn granda eksportfirmao, kiu ĉiam klopodas pli-grandigi la rondon de la landoj, al kiuj ĝi intencas sendi la produktaĵojn de la enlanda industrio. Jam ne sufiĉas la ĉefaj kulturlingvoj eŭropaj. Oni interrilatas kun slavaj, nordaj, malproksimaj orientaj landoj, en kiuj oni konas nur malmulte de la angla, franca aŭ germana lingvo. Por interkompreniĝi kun la popoloj, por vendi al ili la komercaĵojn, la eksportisto

devas uzi ilian lingvon. Neeble estas al li lerni mem la ĉiam kreskantan nombron de la lingvoj, preskaŭ neeble estas trovi anojn de sia propra lando, kiuj sufiĉe bone konas la lingvojn de la flankaj landoj, por fari la korespondadon aŭ vojaĝe vendi la komercaĵojn. Li nun devas dungi anojn de la fremdaj landoj konantajn iom la enlandan lingvon. La komercisto diktas la leterojn en sia lingvo, la fremdlandano tradukas, sed la ĉefulo, ne povante kontroli la ĝustecon de la traduko, tamen devas aprobi ĝin per sia subskribo. Sama estas la situacio, kiam oni tradukas la fremdlingvajjn leterojn nacilingven; gravaj eraroj povas naskiĝi, kiuj estas la fonto de grandaj perdoj. La fruktoj de pena longa laboro povas parte esti nuligitaj.

Por efike proponi kaj prezenti la komercaĵojn al la fremduloj, la eksportisto ankaŭ bezonas disdoni prezarojn kaj katalogojn fremdlingvajn. Li devas do presigi tiom da fremdlingvaj eldonoj kiom estas fremdaj landoj, kun kiuj li korespondas. Tio ja kaŭzas grandegajn elspezojn!

Iuokaze mi parolis kun estro de granda eksportfirmao. Aludante la grandan nombron da fremdaj skribistoj, vojaĝantoj, kaj fremdlingvaj katalogoj, mi ekdemandis lin: "Viaj elspezoj tiurilate sendube atingas altan sumon ĉiujare, ĉu ne?"

"Certe, Sinjoro," li respondis, "sed tiuj elspezoj estas absolute necesaj, ĉar nur per ili mi povas gajni novajn aĉetantojn kaj pli-grandigi mian negocon. Vere, la monsumo fordonita ĉiujare estas tre granda, superas \$100,000."

"Ĉu vi neniam pripensis la eblecon atingi saman sukceson per pli simplaj rimedoj?"

"Mi estus malbona komercisto kaj kalkulanto ne farinte tion, sed mi ne vidas iun metodon spari tiurilate."

"Eble interesos vin, se mi montras al vi tian metodon."

"Estu konvinkita, ke mi estus dankema al vi pro tio."

"Se ni havus nur unu tutmendan lingvon por la komercaj interrilatoj, ĉu tio ne estus granda helpo kaj plisimpligo?"

"Mi tute konsentas. Sed diru al mi, kiun lingvon vi proponas."

"Sincere mi ne povas proponi iun nacian lingvon, ĉar neniu el ili estas plene taŭga al tiu celo."

"Laŭ mia opinio oni devus elekti la an-

glan, kiu servas kiel komerclingvo ĉe la plej granda parto de la komernacioj de l' mondo kaj havas la plej simplan gramatikon."

"Vi estas prava. Tamen, ĉu ne estas la elparolo tro malfacila por multaj fremdaj langoj? Vi ja estis mem en orienta Azio kaj scias, kiel terure malbontraktas la tieaj popoloj la anglan lingvon. La Anglo mem devas eklerni la tiel nomitan "plgn-anglan" lingvon, por interkompreniĝi kun ĥinoj k. t. p. Cetere la ortografio ne estas konforma al la elparolo. Kaj ĉu vi estas certa, ke la aliaj grandaj komercnacioj akceptus nekontraŭdire tiencelantan proponon?"

"Tute ne. Se ankaŭ internacia kongreso alprenus iun nacian lingvon kiel internacian, kiu havas la potencon devigi tiujn naciojn, kiuj havas alian opinion?"

"Ni nun preskaŭ konsentas. La vivantaj lingvoj ne taŭgas, unue pro tro granda malfacileco, due pro la envio kaj jaluzo de la nacioj. Kaj la antikvaj, la mortintaj lingvoj ekasigas el la konkurso pro sia malmoderneco. Ne estas plu eble adapti lin al la moderna tute aliforma vivo."

"Sed kion nun fari? Tiam ja restas nenio ol krei tute novan lingvon, kiu povas egale konveni al ĉiuj kulturnacioj. Tion fari, laŭ mia juĝo, ni ne estas kapablaj."

"Pardonu, Sinjoro. La revita de vi lingvo jam ekzistas, eĉ vivas. Ĉu efektive vi neniam aŭdis pri Esperanto?"

Nun mi klarigis al mia amiko la esencon de nia lingvo. Ĉiam pli kaj pli mirigite li aŭskultis al miaj vortoj, kiuj rakontis elokvente kaj pri la nesuperebla simpleco kaj pri la jama disvastiĝo de la lingvo. La timon de la komercisto koncerne la malutilo, kiun povas suferi la naciaj lingvoj per tiel simpla perilo komuna al ĉiuj homoj, mi facile sukcesis forigi.

Kiel viro de praktika prudento kaj rapida penso mia amiko baldaŭ konjektis la netakseblan utilon de tia helpa lingvo por la tutmonda komerco.

"Tio certe donos al la tuta komerco grave simpligitan organizon," li diris. "Se mi nur rigardas mian kompare malgrandan komercan organismon, kiel pli travidebla estus estonte ĝia tuta vivo. La unu lingvo sufiĉas por la korespondado kun la dek kvin ĝis dudek landoj, kun kiuj mi nun laboras. Ĉiu el miaj cent komizoj povas lerni ĝin dum mallonga tempo. Ĉiu povas kom-

preni ĉion skribitan al iu ajn en la mondo, ĉu hispana, dana, hungara, rusa aŭ ĥina. Mi ĉiam tre certe scios, ĉu miaj skribistoj skribis tute laŭ mia intenco, kaj mi neniam plu devas per mia subskribo prirespondi leterojn, kies enhavon mi povas ne sufiĉe prijuĝi."

"Bonvolu ankaŭ kalkuli sparaĵojn el-kreskontan el tiu simpligo. Kiom malpli grandaj estos la elspezoj por la salajroj de la fremdlingvaj korespondantoj, kaj vojaĝantoj kaj por la katalogoj. Kaj ankaŭ ni ne forgesu la plibonigon, kiun spertos la komerckontraktoj kun fremdlandaj firmoj. Certe iu malpreciza esprimo jam kaŭzis perdojn, kiuj estonte ne estos eblaj, se la kontraktoj estos skribitaj en Esperanto."

"Via lasta diraĵo kondukas al la oficiala kampo de internaciaj rilatoj. Ili postulas ĉiutage novajn leĝojn intertraktotajn inter la ĉefaj nacioj. Mi nur volas citi la internacian kambiraĵon, pri kiu nun internacia komisiio konsiliĝas. Nun oni devos redakti la tekston en eble dudek lingvoj. Estonte, unu sola sufiĉos, donante tekston neniam malkompreneblan."

"Ĝi estos kvazaŭ oleo faciliganta la turnadon de la radoj de la komercomaŝino. Vi vidas kiel necese estas, ke la komercisto adoptu la praktikajn principojn de la ingeniero. Ankaŭ sur la mona kampo oni komencis reformi. En Esperantujo ekzistas aparta internacia monsisistemo, laŭ kiu ĉiuj pagoj inter Esperantistoj estas farataj, kies unuo estas la Spesmilo, egalvaloranta 2 ŝilingojn aŭ O. 4875 dolarojn."

"Sajnas al mi, ke ankaŭ tiu ĉi sistemo, provota de mi aliatempe, povas esti utila por la pliboniĝo de l' komerca organismo."

"Mi ne velas forlasi vin sen la komunikado, ke laŭ la lastaj sciligoj en esperantaj gazetoj jam sufiĉe granda nombro de industriistoj kaj komercistoj en Anglujo, Francujo kaj Germanujo praktike aplikas Esperanton por la korespondada kaj rek-lama servo, disdonas katalogojn kaj reklamilojn. Laŭsperte la provo jam montriĝis profita. Estas fakto, ke artikolo en esperanta gazeto pri saksa porcelano igis anglan komerciston mendi porcelanaĵojn je la valoro de Sm. 10,000."

"Tiu ĉi fakto instigas min tuj elverki prezaron en la helpa lingvo, kaj sendi

nombbron de miaj deĵorantoj al la kursoj de via grupo. Konvinkite de la utileco de Esperanto, mi ne volas perdi tempon kaj mi mem volas ekstudi la lingvon. Adiaŭ, sinjoro."

Tiu ĉi ĝojiganta sukceso de mia interparolo kun la influa komercisto fortigis en mia cerbo la konvinkon, ke ni nur bezonos ĝustamaniere klarigi al prudentaj kaj akre vidantaj interesuloj la esencon de internacia lingvo; ili ne povas pli longe fermi la okulojn kaj tuj fariĝos fervoraj adeptoj de la progresemaj celadoj esperantistaj. La internaciaj rilatoj de la komerco estas la ĝusta fruktodona kampo por la disvastigo de Esperanto. Komerco kaj Esperanto estas du samcelantaj fraĵoj, Esperanto, laŭ sia interna alta sence, alportas pacon al la popoloj, ĉar ĝi forigas

la lingvajn barojn, kiuj estas la kaŭzoj de multaj malkomprenoj. Kaj la komerco nur povas flori, se la popoloj vivas en reciproka amika konsento. Se la komerco plenumas sian oficon kiel portanto de la kulturo, Esperanto estas ĝia digna kunhelpanto, ĉar ĝi ebligas disvastigi la elpensadojn de eminentaj scienculoj kaj la spertojn de la praktikuloj al ĉiuj popoloj de la mondo.

Se la du grandaj potencoj kunlaboras amike, ili donos al la tuta homaro fortan antaŭenpuŝon ĉe ĝia marsado al la supro de la perfekteco. Kaj fine efektiviĝos mia devizo:

Komerco kaj Esperanto movas la mondon!

W. A. Vogler,
Hamburgo, Germanujo.

RUSA FABELO

LA MALJUNULO KAJ LIAJ TRI BOFILOJ.

IAM vivis maljunulo, kune kun sia maljuna edzino. Ili havis tri filinojn, tiel belajn, ke nenie estis trovebla iu ajn simila.

Ĉefe la maljunulo iris al grenejo por grilo, ensutis iom en sakon, sed dum li ĝin portis hejmen, li ĝin disŝutis. Li eniris en la hejmon, kaj la maljunulino demandis al li:

"Kie estas la grilo?"

"Mi disŝutis ĝin survoje."

"Ho, vi, maljunulo! Se ci ĝin disŝutis, do ci devas ĝin kolekti. Iru tuj, kaj kolektu!"

Ekiris la maljunulo, kaj diris en si mem:

"Ho, se la Suno min varmigus, se la Luno lumigus, kaj Vorono Voronoviĉ (la filo de la korvo) helpus al mi kolekti la grilon, certe mi fordonus al la ruĝa Suno mian plej aĝan filinon kiel edzinon, al la Luno la mezaĝan filinon, kaj al Vorono Voronoviĉ la plej junan!"

Guste kiam li diris tion, la suno lin varmigus, la luno pli supren iris kaj lumigis la vojon, kie la grilo estis disŝutita, kaj Vorono Voronoviĉ helpis al li kolekti la grilon. La maljunulo reiris en la kabanon kaj diris al la plej aĝa filino:

"Vin vestu plej bele, kaj iru al la perono, tie vin renkontos via fianĉo."

La filino iris al la perono, kaj la Suno tie jam de longe atendis. Tuj ĝi kaptis ŝin kaj forportis al si.

La maljunulo ordonis al la mezaĝa filino ke ŝi vestu sin plej bele kaj iru al la perono. Tuj kiam ŝi sin montris, la Luno kaptis ŝin kaj forportis ŝin al si. Tiam la maljunulo diris al la plej juna filino:

"Kaj vin mi fianĉigis kun Vorono Voronoviĉ. Vestu vin plej bele kaj eliru al la perono, tie vin atendas la fianĉo."

La filino eliris al la perono, kaj tie jam de longe atendis ŝin la filo de la Korvo. Tuj kiam li ekvidis sian fianĉinon, li kaptis ŝin, svingis la flugilojn, kaj ŝin forportis.

Tiel estis la gemaljunuloj solaj. Pasis unu semajno, kaj fariĝis enue al la maljunulo, pro foresto de la filinoj. Li diris al sia maljuna edzino:

"Ci, maljunulino, restu hejme, kaj mi vizitos mian plej aĝan filinon. Mi nepre deziras scii kiel ŝi loĝas kune kun la edzo."

Jen aliris la maljunulo al la Suno. La bofilo kaj filino afable salutis lin kaj estis tre ĝojaj.

"Nu, edzinjo, kiel ni regalos la karan

gaston?" diris la Suno. "Pretigu plej rapide fromentajon kaj baku fanojn."

La filino de la maljunulo faris paston, la Suno sin sidigis sur la planko, lia edzino metis paston sur lian kapon, kaj la fanoj tuj estis bakitaj. Iom da tempo gastiginte, kaj manĝinte fanojn, la maljunulo ekiris hejmen. Kiam li alvenis hejmen, la maljunulino komencis demandi al li pri la filino, sed li tute ne deziris aŭskulti ŝin, kaj sidiginte sur la planko ekkriis:

"Pretigu fanojn! Metu la paston sur mian kapon, kaj la fanoj tuj estos bakitaj!"

"Ĉu vi frenezigis? Kiu ajn vidis, ke fanoj estas bakitaj sur kapo?"

"Silentu, maljunulino, kaj faru tion, kion mi ordonas!"

La maljunulino metis paston sur la senharan kapon de la maljunulo. Longan tempon ili atendis, sed la fanoj restis ne frititaj. Oni devis fine baki ilin en forno, kaj la maljunulo, tute ŝmirite de la pasto, devis sin lavi en vaporbanejo.

Pasis ankoraŭ unu semajno, kaj la maljunulo komencis sin pretigi por vojaĝo al la mezaĝa filino.

"Nu, iru," diris la edzino, "sed mi petas ke vi revenu hejmen kiel eble plej baldaŭ."

La maljunulo alvenis al sia bofilo la Luno. Tuj eliris al la perono lia filino kun la edzo, por afable renkonti la maljunulon. La ambaŭ tre ĝojis je lia alveno. La Luno diris al sia edzino:

"Edzinjo, hejtu la vaporbanejon, por ke la maljuna gasto povu sin lavi post la vojaĝo."

Tiel oni faris, kaj la maljunulo, irinte al la banejo, demandis al sia bofilo:

"Kiel do mi min lavos en la malluma ĉambro? La vaporbanejo ne estas lumigita."

"Mi ĝin lumigos por vi," respondis la Luno.

La maljunulo iris en la vaporbanejon, kaj la Luno enŝovis sian fingron en fendon. Tuj fariĝis la internaĵo tute hela.

Iom da tempo gastiginte ĉe sia dua bofilo, la maljunulo reiris hejmen, kaj diris al sia edzino:

"Hejtu kiel eble plej baldaŭ la vaporbanejon; post la vojaĝo mi bezonas min lavi."

"Ĉu vi frenezigis, mia maljunulo?" diris la edzino. "En nia vaporbanejo mankas lumo."

"Mi mem lumigos ĝin, nur hejtu!"

Tial la maljunulino alportis al la vaporbanejo lignajn ŝtipojn kaj preparis ĉion escepte de lumo. La maljunulo, eksterrinte ĉe la pordo, disetendis siajn fingrojn por lumigi la ĉambron. Sed la vaporbanejo restis malluma. Pro la mallumo la maljunulo faletis kontraŭ la sojlo, kaj falis, kun la vizaĝo rekte sur la planke.

"Ho, ci maljuna malsagulo!" ekkriis la edzino. Sed la maljunulo mem tuj ekkomprenis, kio okazis al li.

Pasis ankoraŭ iom da tempo, kaj la maljunulo denove ekvojaĝis, por viziti alian plej junan filinon. De malproksime lin ekvidis la filino, kaj eliris kun sia edzo, Vorono Voronoviĉ, por renkonti la patren. Post riĉa regalado, kiam iom jam mallumigis, la Filo de la Korvo diris al la maljunulo:

"Ni iru por dormi sur la birdstango."

Ili alvenis al birdodormejo, kaj Vorono Voronoviĉ, eksidinte tre proksime de la maljunulo, ŝirmis lin per siaflugilo. Tiel ili bone dormis.

Gastiginte dum unu semajno, la maljunulo reiris hejmen, kaj diris al sia maljuna edzino:

"Jam tedeas al mi dormi sur la forne (en Rusujo la kamparanoj ofte dormas en vitro sur la granda forno, kiu restas la tutan tempon iom varma, kaj tial estas pli komforta lito ol la malvarma planko), kaj mi ne plu deziras dormi tie. Ni iru al la birdostango, tio estos pli oportuna kaj pli agrabla."

"Ĉu ni estas birdoj?" miris la maljunulino. "Mi eĉ ne povas surrampi tien!"

"Mi helpos vin per portebla ŝtuparo," respondis la edzo.

Ne kuraĝis plu la maljunulino malobei, kaj ili ambaŭ iris al la birdodormejo. Tie ili sidigis; sed, pro nekutimo al tio, iliaj membroj rigidigis, kaj kiam ili sin ekmovis por rektiĝi, ili falis malsupren, kaj riĉevis treege dolorigajn kontuzojn.

De tiu tempo, la maljunulo lasis siajn malsagaĵojn, kaj li kaj lia maljuna edzino vivadis feliĉe.

El la rusa tradukis

NIKOLAO FOSS,

Ufa, Rusujo.

BOOK REVIEWS

La Aventuroj de Alicio en Mirlando (Lewis Carroll). Tradukita de E. L. Kearney, M. A. Illustrated with ten drawings by Brinsley le Fanu. 132 pages. Paper, 35 cents. Bound, 70 cents, postpaid.

An attractive translation of a story which has long been deservedly popular in the United States. To read it in Esperanto, to laugh at the amusing adventures and enjoy the exquisite bits of humorous verse, which lose none of their cleverness in translation, becomes still more pleasurable because the printing is clear, the lines well leaded, and the paper of good texture.

Bulgaraĵ Rakontoj (Ivan Minčev Vazov) tradukis At. D. Atanasov. No. 13 of the Esperanta Biblioteko Internacia. 47 pages. 10 cents, postpaid.

The fact that these stories form one of the numbers of the series from which we have learned to expect first-class reading matter, well selected, well translated and in convenient shape, would itself vouch for the excellence of this little book. Nor is the reader disappointed. Each of the five tales is characteristic in some way of the literature here presented in translation, and offers very satisfactory reading.

Patrino Anserino. Tradukis Winifred Sackville Stoner. 30 pages. 25 cents, postpaid.

A daintily bound production, containing portrait of the translator, which is of almost as much interest as the clever rhymes from Mother Goose. Little Miss Stoner is one of the favorite child esperantists of this country, and personally known to many of the "samideanoj," who will find this book not only interesting in itself, but a good "propagandilo," as showing what a six-year-old child achieved in Esperanto.

La Karavano (Wilhelm Hauff) tradukis J. W. Eggleton. 106 pages. 35 cents, postpaid.

The stories in this collection are justly popular not only in the original German, but in any language which possesses a translation. It is eminently suitable that

a genuine classic of this nature be translated into Esperanto, and the rather small print permits at least a large amount of good reading matter in compact space. The book is well worth reading.

Folioj de la Vivo (Santiago Rusinol) tradukis Alfonso Sabadell. 106 pages. 30 cents, postpaid.

The work of a well-known Catalan author, translated by an esperantist whose name is familiar to all. A collection of short sketches, meditations, anecdotes, the majority with a note of melancholy, but gracefully written, and a welcome addition to Esperanto literature.

Unuaj Agordoj. Poezioj de Wiktor Elski kaj Eska. 96 pages. 20 cents, postpaid.

This is the third number of the series, which began with "Ama Bilet" and "A, B, C," in a Polish "Biblioteko." Some of the original poems are genuine poetry, others contain less of the divine fire. All are readable, however, in spite of a few lapses in the formation of the verse and in the language; therefore, the book is to be recommended to readers poetically inclined.

Salome (Oscar Wilde) tradukis H. J. Bulthuis. 39 pages. 30 cents, postpaid.

The original drama has received much publicity of late, and is now obtainable in Esperanto, translated by an Esperantist of Holland, as the first number of a series, "Esperanta Teatro Internacia." The print is clear, and the same may, in general, be said of the Esperanto throughout the play.

Veneno. Unuakta Komedio de Ramon Limones. 30 pages. 35 cents, postpaid.

A short easy comedy, in which the bottle of brandy, labelled "poison," leads the lovers through the Romeo and Juliet adventures naturally to be expected. The Esperanto is praiseworthy, and the little book is the more to be recommended as it comes from our neighbors, being a Mexican contribution to Esperanto literature.

La Litadmonoj de Sinjorino Kodel (Douglas Jerrold) tradukis James Robble. 30 pages, 10 cents, postpaid.

These amusing curtain lectures will furnish desirable reading matter for those who like to read in Esperanto something which has already been read at some time or other in English, so that the memory of the content obviates somewhat the need of the dictionary.

La Evangelio laŭ Sankta Johano. Tradukita de Dro. D. O. S. Lowell, Prof. W. J. Grinstead, Rev. R. P. Anderson. With eight illustrations. 64 pages. 10 cents, postpaid.

This translation from the original Greek, in convenient pocket size, is emphatically to be recommended as a desirable addition to the translations from the Bible now obtainable in Esperanto.

Noto pri la Inicilo Matematika, de Jacques Camescasse. 31 pages, and colored plate: 30 cents, postpaid.

This book describes what might be called a mathematical toy—namely, the use of a set of 1,200 cubes, half red, half white, each exactly a centimetre in size, and 144 steel rods, for which the cubes are grooved. (This is an adaptation of the book "L'Initiation Mathématique," by C. A. Laisant, whose purpose is to show how the principles of arithmetic can be taught to children by experimental methods.) The book explains how, by this method, arithmetical and algebraic operations can be demonstrated, the decimal system made clear, and other combinations and mathematical facts given visual proof. This is another gratifying example of the use of Esperanto in other fields than that of pure literature, and is, therefore, to be recommended to those interested in mathematics, whether because of the subject itself or the effect of the "propagandilo" for which it may be used.

La Aritmetika Kalkulbastono, de P. Berland. 23 pages, parallel French and Esperanto. Including apparatus, \$1.00, postpaid.

An ingenious invention, consisting of two rods about 13 inches long, whose use,

as explained in the book, is to facilitate addition, multiplication and division, by the use of an application of logarithmic methods, rather than the primitive ways to which the average person clings. Another good demonstration of the use of Esperanto in scientific productions,

Fatala Suldo (Lionel Dalsace) tradukis Eugénie Ferter-Cense. 318 pages. \$1.00, postpaid.

A novel whose scene of action is located in France and Italy, with an excursion back into the dim past, to investigate the reasons for certain occurrences and certain incarnations,—for the plot is in general along theosophical lines. The Esperanto is sufficiently clear and the tale sufficiently interesting to make the book one of interest.

Minna de Barnhelm (Gotthold Ephraim Lessing) esperantigita de Adolf Reinking. 84 pages. 45 cents, postpaid.

This translation of a classic comedy adds another to the list of German works now accessible in Esperanto. Barring a few peculiarities of diction, the language is simple, and the translator studiously avoids words and constructions which seem to him complicated.

Ne Dezirita, Ni Virinoj (Johanna van Woude) esperantigis Maria Posenauer. 31 pages. 25 cents, postpaid.

Two short stories, or, rather, sketches, which portray the thoughts and emotions of the spinster, analyzing her own lot in contrast to that of her married friends. Both are rather emotional portrayals, from an American point of view, but add to the field of Esperanto literature an interesting glimpse into the work of an author from Holland.

La Vizito en la Karcero (Ernest Eckstein) tradukis Rud. Freericks. With seven illustrations. 47 pages. 25 cents, postpaid.

A humorous account of the adventures of a German schoolboy in opposition to the schoolmaster. An experiment with dialect, which, therefore, needs some care in reading in order to avoid ambiguity of meaning.